

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření příspěvkových organizací v obecním školství

Financial Management of the Allowance Organizations in the Municipality Education

Student: Bc. Lenka Slováková

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.

Ostrava 2013

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Lenka Slováková**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Hospodaření příspěvkových organizací v obecním školství**
Financial Management of the Allowance Organizations in the
Municipality Education

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Role obce při zabezpečování podmínek ke vzdělávání a zásady financování regionálního školství
 3. Zásady hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných obcí
 4. Analýza hospodaření příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol v obci Česká Ves
 5. Zhodnocení výsledků hospodaření a doporučení ke zlepšení ekonomického fungování škol zřízených obcí
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

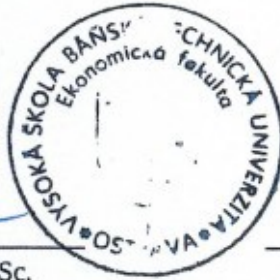
- MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012 - 2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012. 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
- OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

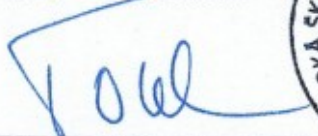
Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr.Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 26. dubna 2013

.....

Bc. Lenka Slovákova

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	ROLE OBCE PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ PODMÍNEK KE VZDĚLÁVÁNÍ A ZÁSADY FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ.....	6
	2. 1 Role obce při zabezpečování podmínek ke vzdělávání	6
	2. 2 Zásady financování regionálního školství	12
3	ZÁSADY HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘIZOVANÝCH OBCÍ	17
	3. 1 Příspěvkové organizace vykonávající činnost školy	17
	3. 2 Hospodaření příspěvkové organizace územního samosprávného celku.....	19
4	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ VYKONÁVAJÍCÍ ČINNOST ŠKOL V OBCI ČESKÁ VES	24
	4. 1 Základní údaje o příspěvkové organizaci Základní škola Česká Ves.....	24
	4.1.1 Hospodaření Základní školy Česká Ves.....	28
	4. 2 Základní údaje o příspěvkové organizaci Mateřská škola Holanova	36
	4.2.1 Hospodaření Mateřské školy Holanova.....	39
	4. 3 Základní údaje o příspěvkové organizaci Mateřská škola Jesenická	45
	4.3.1 Hospodaření Mateřské školy Jesenická.....	46
5	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ A DOPORUČENÍ KE ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉHO FUNGOVÁNÍ ŠKOL ZŘÍZENÝCH OBCÍ	52
	5. 1 Zhodnocení výsledků hospodaření příspěvkových organizací.....	52
	5. 2 Doporučení ke zlepšení ekonomického fungování škol zřízených obcí.....	57
6	ZÁVĚR.....	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
	SEZNAM ZKRATEK.....	64
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Vzdělávání v České republice (dále jen ČR) je založeno na určitých zásadách. Mezi nejdůležitější zásady patří rovný přístup každého občana ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace, zohledňování potřeb jednotlivce, respekt, vzájemná úcta, názorová snášenlivost, důstojnost a solidarita všech účastníků vzdělávání. Další zásadou je fungování bezplatného základního a středního vzdělávání, které zřizuje kraj, obec nebo stát, svobodné šíření poznatků, zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědních disciplínách, uplatňování moderních pedagogických metod a přístupů, hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů, které jsou stanoveny v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání. Každý člověk má možnost se vzdělávat po celou dobu života.¹

V současné době je ve všech vyspělých zemích rostoucí úroveň vzdělání považována za významný nástroj pro dosažení hospodářské prosperity a ke zmírnění sociální nerovnosti. Účinky vzdělávání spočívají v přínosu individuálního příjmu k investici a ve vyšší produktivitě práce a obecně lepšímu uplatnění na trhu práce. Vzdělání je stále více vnímáno jako faktor životního úspěchu. Je zabezpečováno sítí škol, které jsou součástí vzdělávací soustavy.²

Školství je jedním z důležitých odvětví veřejného sektoru, který produkuje převážně veřejné statky a rozhodujícím způsobem tak přispívá ke kultivaci lidského potenciálu.³

Diplomová práce je zaměřena na hospodaření příspěvkových organizací v obecním školství, zřízené samosprávným územním celkem – obcí.

Cílem práce je provést srovnání hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných obcí, které vykonávají činnost škol v letech 2008 – 2012 a navrhnout případná doporučení, která by vedla ke zlepšení ekonomického zabezpečení provozu těchto příspěvkových organizací.

¹ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

² FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.

³ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 3. vyd. Praha: Optys, 2012. 96 s. ISBN 978-80-8581-980-9.

Byla stanovena **hypotéza**, že příspěvkové organizace nakládají ve sledovaných letech se svěřenými finančními prostředky hospodárně a že finanční zdroje jsou dostatečné vzhledem k potřebám organizací.

K dosažení cíle a ověření hypotézy v teoretické části byly použity metody rešerše odborné literatury, v praktické části metody popisu, analýzy a komparace.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, včetně úvodu a závěru. Obsah druhé kapitoly tvoří teoretická část práce. V kapitole je popsána role obce při zabezpečování podmínek ke vzdělávání a zásady financování regionálního školství. Třetí kapitola je zaměřena na zásady hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných obcí.

Čtvrtá kapitola je praktická část diplomové práce. Jejím obsahem jsou analýzy hospodaření konkrétních příspěvkových organizací – základní školy a dvou mateřských škol zřizovaných obcí, v časovém úseku pěti let. Jsou uvedeny základní údaje příspěvkových organizací, jsou analyzovány náklady, výnosy, výsledky hospodaření a jsou sledovány i další ekonomické ukazatele v období sledovaných pěti let.

V páté kapitole jsou zhodnoceny výsledky hospodaření a jsou uvedena doporučení ke zlepšení ekonomického fungování škol zřízených obcí. Je proveden rozbor jednotlivých sledovaných časových období a vzájemná komparace.

Celá problematika je shrnuta v závěru práce.

Diplomová práce je zpracována na základě dostupné odborné literatury, platných právních předpisů a vyhlášek, interních dokumentů poskytnutých základní školou a mateřskými školami a z webových stránek.

2 ROLE OBCE PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ PODMÍNEK KE VZDĚLÁVÁNÍ A ZÁSADY FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

Zabezpečování veřejných statků pro obyvatelstvo zajišťuje a organizuje veřejná správa. Způsob zajišťování veřejných statků by měl brát ohled na hospodárnost vynakládání finančních prostředků z příslušného veřejného rozpočtu a užitek občana. Veřejné služby jsou zpravidla realizovány prostřednictvím neziskového sektoru, hovoří se o vládních, veřejnoprávních, či neziskových organizacích.⁴

2. 1 Role obce při zabezpečování podmínek ke vzdělávání

Územní samosprávu ve školství vykonávají obce a kraje. Obce vykonávají samosprávu v oblasti školství již od počátku devadesátých let dvacátého století v návaznosti na přijetí zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Novinkou, kterou v této oblasti přinesl školský zákon, je možnost obce plnit zřizovatelské povinnosti a oprávnění v oblasti školství podle školského zákona také prostřednictvím dobrovolných svazků obcí, jejichž předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství. Dobrovolné svazky obcí jsou samostatnou právní osobou, jejímiž členy mohou být pouze obce. Rozsah povinností a oprávnění obcí v oblasti zajišťování vzdělávání a školských služeb je stejný pro všechny obce bez rozdílu /bez ohledu na počet obyvatel, nebo zda se jedná o obce s postavením města nebo statutárního města/, protože všechny obce vykonávají samostatnou působnost ve stejném rozsahu v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.⁵

Při zajišťování vzdělávání a školských služeb, především při zřizování a zrušování škol a školských zařízení, dbá obec zejména o soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem území jejich dostupností podle místních podmínek.⁶

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí, které mají trvalé bydliště na jejím území a děti umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se nevzdělávají ve školách zřízených

⁴ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

⁵ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

⁶ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3 Praha.

při těchto školských zařízeních. Obec zřizuje a zrušuje základní školu nebo zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole, která je zřizována obcí.⁷ Na území obce se vymezují školské obvody:

- je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,
- je-li v obci více základních škol zřízených obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,
- je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo dohodne-li se více obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou část školského obvodu.

Pokud obec nestanoví školský obvod spádové školy a je tím ohroženo plnění povinné školní docházky žáků, rozhodne o školském obvodu spádové školy krajský úřad v přenesené působnosti. Školský obvod se nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

Jestliže žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, je obec, ve které má žák trvalé bydliště, povinna hradit obci, která školu zřídila, neinvestiční výdaje této školy připadající na jednoho žáka, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak. Neinvestiční výdaje tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy, mzdové prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám, které neposkytuje krajský úřad. Toto se použije obdobně i v případě, že žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené svazkem obcí, jehož členem není obec, kde má žák místo trvalého pobytu.

Tyto výdaje nemusí obec hradit, pokud zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, je členem svazku obcí, který zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, nebo je smluvní stranou dohody několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, pokud má žák v této škole zajištěny podmínky pro plnění

⁷ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

povinné školní docházky. Výjimkou jsou případy, kdy se žák vzdělává v základní škole s vyučovacím jazykem národnostní menšiny.⁸

Jestliže dítě, které je umístěné ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí, na jejichž území nemá trvalý pobyt, hradí neinvestiční výdaje připadající na jednoho žáka této školy toto školské zařízení.

Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje:

- mateřské školy,
- mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny,
- zařízení školního stravování, které slouží dětem a žákům škol, které zřizuje,
- základní umělecké školy,
- školská zařízení pro zájmové vzdělávání,
- školská účelová zařízení,
- školy nebo školská zařízení, které jinak zřizuje kraj nebo ministerstvo, pokud prokáže potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení jejich činnosti orgánu, který vede rejstřík škol a školských zařízení,
- obec nebo svazek obcí mohou zřizovat jakoukoliv školu a školské zařízení, pokud se prokáže potřebným finančním, materiálním a personálním zabezpečením pro jejich činnost.⁹

Povinností obce je zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti, které jsou umístěny na jejím území v dětském domově. Za tímto účelem obec:

- zřídí mateřskou školu,
- nebo zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. V takovém případě je obec povinna za každé dítě s místem trvalého pobytu na jejím území, které navštěvuje mateřskou školu zřízenou jinou obcí, hradit této obci její neinvestiční náklady, připadající na jedno dítě této školy, pokud se dotčené obce nedomluví jinak.

⁸ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

⁹ FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.

Jestliže se dítě, které je umístěné v dětském domově, vzdělává v posledním roce před zahájením povinné školní docházky v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí, na jejichž území nemá místo trvalého pobytu, hradí neinvestiční výdaje připadající na jedno dítě této školy tento dětský domov.

Obec zajišťuje výdaje právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení, které zřizuje. Výjimkou jsou výdaje hrazené z finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných dle § 161 odst. 6 písm. b) a z jiných zdrojů. V případě, že školský obvod přesahuje území jedné obce, zabezpečují výdaje základní školy v tomto školském obvodu a školských zařízení jí sloužících dotčené obce poměrně podle počtu žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích, pokud nedojde mezi obcemi k jiné dohodě.

Právnickým osobám vykonávající činnost škol a školských zařízení, zřizovaných obcí, může obec přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu. Přiděluje jim dotace stanovené zákonem o státním rozpočtu k částečné úhradě výdajů na provoz a provádí s nimi finanční vypořádání.

Obec, která hodlá uskutečňovat projekt financovaný z prostředků Evropské unie, jehož předmětem je podpora kvality, rozvoje nebo dostupnost vzdělávání a školských služeb, může uzavírat s právnickými osobami vykonávajícími činnost školy nebo školského zařízení smlouvy o partnerství.

Pokud obec uzavírá smlouvu s právnickou osobou vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, kterou nezřizuje, je podmínkou platnosti smlouvy doložka, která osvědčuje souhlas zřizovatele s tím, aby právnická osoba smlouvu o partnerství uzavřela.¹⁰

Za účelem rozvoje vzdělávání obec zřizuje příspěvkové organizace nebo školské právnické osoby.

Školská právnická osoba /dále jen ŠPO/ je právnickou osobou zřízenou a definovanou zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Vzdělávání se uskutečňuje podle vzdělávacích programů. Pro vzdělávání základní, střední, předškolní, základní umělecké a jazykové vzdělávání jsou vydávány Rámcové vzdělávací programy. Jsou závazné pro zpracovávání a tvorbu školních vzdělávacích programů v jednotlivých školách a školských zařízeních.

¹⁰ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

ŠPO, kterou zřizuje jeden zřizovatel, obec zřizuje zřizovací listinou, ŠPO, která je zřizována více zřizovateli, zřizovatelskou smlouvou. Zřizovací listina nebo zřizovatelská smlouva musí obsahovat:

- název a sídlo ŠPO,
- název, sídlo a identifikační číslo zřizovatele, bylo-li přiděleno, je-li právnickou osobou, nebo jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu zřizovatele nebo bydliště, pokud nemá na území ČR místo trvalého pobytu, je-li fyzickou osobou,
- označení statutárního orgánu a způsob, jakým vystupuje jménem školské právnické osoby,
- druhy škol a druhy a typy školských zařízení, jejichž činnost školská právnická osoba vykonává,
- předmět, podmínky a rozsah doplňkové činnosti v případě školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, je-li doplňková činnost této školské právnické osobě povolena,
- vymezení způsobu majetkového zajištění činnosti školské právnické osoby,
- počet členů rady v případě školské právnické osoby zřizované jinou právnickou osobou nebo fyzickou osobou,
- v případě více zřizovatelů způsob výkonu práv a povinností zřizovatele podle tohoto zákona,
- vymezení doby, na kterou je ŠPO zřízena.¹¹

Zařízení ŠPO vznikají dnem zápisu do rejstříku školských právnických osob. Právnické osobě tímto vzniká právo poskytovat vzdělávání a školské služby. Vzniká jí nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územně samosprávného celku za podmínek stanovených zákonem, v rozsahu zápisů do rejstříku škol. Údaje, které jsou zapisovány do rejstříku škol, vyjmenovává § 144 odstavec 1 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon. Rejstřík škol je veřejný seznam a je členěn na dvě části - rejstřík škol a školských zařízení a rejstřík školských právnických osob. Rejstřík škol vede evidenci každé školy, rejstřík školských zařízení pak jednotlivých školských zařízení. Rejstřík školských právnických osob vede evidenci těch osob, pro které zřizovatel zvolil právní formu školské

¹¹ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

právnícké osoby. Rejstříky vede MŠMT, čímž je vyjádřena odpovědnost státu za funkčnost a kompatibilitu vzdělávací soustavy v ČR.¹²

ŠPO zaniká dnem výmazu z rejstříku školských právnických osob. Zániku předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace. Likvidace se neprovede, pokud byla organizace zřízena ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí. ŠPO se zrušuje dnem uvedeným v rozhodnutí o zrušení, dnem uvedeným v rozhodnutí nebo smlouvě o sloučení, splynutí nebo rozdělení, uplynutím doby, na kterou byla zřízena, dnem účinnosti rozhodnutí, kterým došlo k výmazu z rejstříku škol a školských zařízení, zamítnutím insolventního návrhu proto, že majetek ŠPO nebude postačovat k úhradě nákladů insolventního řízení, nebo zrušením konkursu proto, že majetek ŠPO je zcela postačující nebo po splnění rozvrhového usnesení nebo dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení ŠPO, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci. Soud před vydáním rozhodnutí o zrušení ŠPO stanoví lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení navrženo, jestliže je odstranění tohoto důvodu možné.¹³

ŠPO má tyto zdroje financování:

- finanční prostředky z rozpočtu územního samosprávného celku,
- finanční prostředky od zřizovatele,
- úplata za vzdělávání a školské služby,
- příjmy z majetku ve vlastnictví ŠPO,
- dary a dědictví.

Zákon stanoví podmínky nakládání s finančními prostředky a majetkem ŠPO, především pro účely hlavní činnosti. Vedle hlavní činnosti ŠPO může vykonávat také doplňkovou činnost, která nesmí omezovat činnost hlavní, ohrožovat její kvalitu, rozsah a dostupnost a může být financována pouze z vlastních příjmů dosažených jejím výkonem.

ŠPO vytváří tyto peněžní fondy:

- rezervní – slouží přednostně k úhradě ztráty z hlavní činnosti z minulých let, k podpoře a zkvalitnění hlavní činnosti,
- investiční – je tvořen účetními odpisy dle zákona o účetnictví a slouží k financování investičních potřeb ŠPO,

¹²VALENTA, Jiří. *Právní rámeček řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2010. 340 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

¹³Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

- FKSP – slouží k zajištění kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců a jejich rodin, tvoří se zálohově procentem z roční plánované výše výdajů na platy a náhrady platů, popř. na mzdy a náhrady mezd a na odměny za pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.¹⁴

Příjmy ŠPO:

- finanční prostředky ze SR,
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- finanční prostředky od zřizovatele,
- příjmy z hlavní a doplňkové činnosti,
- úplata za vzdělávání a školské služby,
- dary a dědictví.

ŠPO dále hospodáří s prostředky svých peněžních fondů, s ostatním majetkem, závazky a pohledávkami. Ke své činnosti používá vlastní majetek nebo majetek vypůjčený nebo pronajatý od zřizovatele nebo jiné osoby. ŠPO vede účetnictví dle zvláštních právních předpisů a je zařazena mezi jiné právnické osoby, jejichž hlavní činností není podnikání. Odděluje příjmy a výdaje hlavní činnosti od příjmů a výdajů činnosti doplňkové.

Orgány ŠPO:

- ředitel – pokud je zřizovatelem ministerstvo, kraj, obec nebo svazek obcí,
- ředitel a rada – pokud je zřizovatelem jiná právnická nebo fyzická osoba.¹⁵

Příspěvkové organizace budou podrobněji popsány v následující podkapitole.

2. 2 Zásady financování regionálního školství

Regionálním školstvím se rozumí vzdělávací soustava, která zahrnuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a speciální školství ČR. V regionálním školství mohou zřizovat školy a školská zařízení územní samosprávné celky (obce, dobrovolné svazky obcí a kraje), dále vybraná ministerstva (MŠMT, MV, MO, MZV), církve a ostatní právnické nebo fyzické osoby.¹⁶

¹⁴ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TĚGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

¹⁵ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

¹⁶ FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.

S ohledem na zaměření diplomové práce je dále pojednáno o financování regionálního školství, jehož zřizovatelem je obec.

Hlavním zdrojem peněžních prostředků základních škol a školských zařízení, zřizovaných obcí, jsou dotace ze státního rozpočtu, příspěvky z rozpočtu zřizovatele a jejich doplňková činnost. Školská zařízení mohou dále čerpat prostředky z vlastních fondů a mohou získávat i peněžité dary od fyzických i právnických osob.¹⁷

Ze státního rozpočtu se poskytují finanční prostředky, které jsou vyčleněné na činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi na platy, náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, dále na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle zákona poskytovány bezplatně, dále na výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.¹⁸

Ministerstvo rozděluje finanční prostředky prostřednictvím **normativů**, které jsou základním školám poskytovány ze státního rozpočtu. Finanční prostředky jsou stanoveny jako výše výdajů připadající na vzdělávání a školské služby pro jednoho žáka. Jsou poskytovány podle skutečného počtu žáků základní školy, nejvýše však do povolené kapacity zapsané ve školském rejstříku.

Podle zákona jsou finanční prostředky ze SR určené pro obecní školy poskytovány formou dotace do rozpočtu kraje na jeho zvláštní účet. Tím je zdůrazněna účelová vázanost těchto prostředků, které nelze použít na jiné výdaje, než stanoví zákon. Základní principy financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky jsou postaveny na republikových a krajských normativech.¹⁹

¹⁷ OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

¹⁸ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

¹⁹ VALENTA, Jiří. *Právní rámeček řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

Republikové normativy jsou výchozím bodem pro stanovení přímých neinvestičních výdajů na vzdělávání. Jsou stanoveny pro všechny kraje ve stejné výši bez ohledu na jejich odlišnosti. Normativy se stanovují podílem celkového objemu přímých neinvestičních výdajů vyčleněných ze státního rozpočtu pro stanovené skupiny věkových kategorií k celkovému počtu dětí, žáků a studentů. Ministerstvo je zveřejňuje ve Věstníku a následně poskytuje krajským úřadům formou dotace na zvláštní účet kraje. Součástí republikových normativů je vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů škol a školských zařízení v dané věkové kategorii dle poskytovaného vzdělávání.²⁰ Kategorie pro stanovení normativu:

- 3 - 5 let – dítě v předškolním vzdělávání,
- 6 - 14 let – žák plnící povinnou školní docházku,
- 15-18 let – žák v denní formě středního vzdělávání s výjimkou žáka plnícího povinnou školní docházku včetně žáků 1. ročníků nástavbového studia v denní formě vzdělávání,
- 19 - 21 let – student v denní formě vyššího odborného vzdělávání,
- 3 - 18 let – počet lůžek v krajských zařízeních ústavní výchovy pro děti a mládež.²¹

Krajské normativy jsou stanoveny jako výše výdajů připadající na jednotku výkonu na kalendářní rok za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem. Jednotkou výkonu je jedno dítě, žák, student, ubytovaný, stravovaný, lůžko, třída, studijní skupina, oddělení nebo jiná jednotka stanovená zvláštním právním předpisem. Při stanovení krajských normativů vychází krajský úřad z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, rámcových vzdělávacích programů, z rozsahu přímé vyučovací, výchovné, přímé pedagogické činnosti a z naplněnosti tříd, skupin nebo oddělení. Při stanovení krajských normativů vychází kraj z vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.

Kraje se řídí závaznými ukazateli, kterými jsou:

- průměrný počet jednotek výkonů připadajících na jednoho pedagogického pracovníka,
- průměrný počet jednotek výkonů připadajících na jednoho nepedagogického pracovníka,
- průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka,

²⁰ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3 Praha.

²¹ FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.

- průměrná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka,
- průměrná roční výše ostatních neinvestičních výdajů připadajících na jednotku výkonů.

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonů na jednoho pedagogického pracovníka se stanoví z průměrného počtu dětí, žáků nebo studentů ve třídě, studijní skupině nebo oddělení v příslušném oboru vzdělání ve školách v rámci kraje nebo ve třídě nebo oddělení v příslušném typu školského zařízení v rámci kraje, dále z průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě, studijní skupině nebo oddělení za týden vyplývajícího z příslušného rámcového nebo akreditovaného vzdělávacího programu nebo oboru vzdělání a z průměrného týdenního rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků stanoveného předpisem.

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na jednoho nepedagogického pracovníka se stanoví z průměrných hodnot dosažených v průběhu uplynulého kalendářního roku nebo z hodnot stanovených krajským úřadem v uplynulém kalendářním roce v příslušném druhu školy, oboru vzdělání a formě vzdělávání nebo typu školského zařízení v rámci kraje.

Ukazatel průměrné měsíční výše platu pedagogického a nepedagogického pracovníka je tvořen průměrnou měsíční výší složek platu dosaženou v příslušném druhu školy nebo typu školského zařízení v rámci kraje v průběhu uplynulého kalendářního roku upravenou na výši, která v příslušném kalendářním roce předpokládá vzhledem k celkovému objemu finančních prostředků přidělených krajskému úřadu prostřednictvím republikových normativů.

Ukazatel průměrné roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu se stanoví ve výši alespoň 90% průměrných hodnot dosažených v průběhu uplynulého kalendářního roku nebo z hodnot stanovených krajským úřadem v uplynulém kalendářním roce.²²

V rámci rozpisu přímých výdajů krajský úřad:

- provádí zpracování předpokládaných potřeb ve struktuře ukazatelů – finanční prostředky na platy, finanční prostředky za provedenou práci, zákonné odvody a FKSP, ostatní neinvestiční výdaje,

²² FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.

- vyčlenění účelové prostředky – rezervy,
- stanoví priority mezi potřebami a disponibilními prostředky,
- určí rozpis neinvestičních výdajů pro jednotlivé školy prostřednictvím krajských normativů neinvestičních výdajů připadajících na jednotku výkonu.²³

Hlavní výdajové položky na provoz školy jsou náklady na:

- mzdy, sociální a zdravotní pojištění, příděl do FKSP,
- materiál a energie,
- služby, cestovné a ostatní náklady,
- daně a poplatky.

Hlavní příjmové položky na provoz školy jsou:

- dotace od krajského úřadu,
- prodej materiálu a majetku,
- úroky z vlastních finančních prostředků,
- ostatní výnosy.

Všechny školy a školská zařízení jsou samostatnými právními subjekty a hospodaří jako příspěvkové organizace nebo jako školské právnické osoby. Tyto subjekty mohou vykonávat vedle hlavní činnosti i vedlejší, pokud není vykonávána na úkor jejich vlastního poslání a úkolů. Z výsledků hospodářské činnosti, po souhlasu zřizovatele, mohou dotovat své fondy. Rozhodující část výdajů ve školství představují neinvestiční výdaje, jejichž výši ovlivňují především současné úkoly školství, počet žáků, studentů a počet tříd. Nejvýznamnějšími neinvestičními výdaji na každé škole či školském zařízení jsou mzdy a materiální výdaje. Podíl mzdových výdajů na celkových neinvestičních výdajích činí 60 – 65% z celkového ročního rozpočtu.²⁴

Příspěvkové organizace budou z hlediska financování popsány v následující kapitole.

²³ VALENTA, Jiří. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

²⁴ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

3 ZÁSADY HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘIZOVANÝCH OBCÍ

Územní samosprávné celky zřizují příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou neziskové a jejichž rozsah a struktura vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Zřizovatel o vzniku příspěvkové organizace zřizuje zřizovací listinu, která musí obsahovat:

- úplný název zřizovatele,
- název, sídlo a identifikační číslo příspěvkové organizace,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují,
- hlavní účel a předmět činnosti,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který předává příspěvkové organizaci,
- doplňková činnost, která navazuje na hlavní činnost příspěvkové organizace,
- vymezení doby, na kterou je příspěvková organizace zřízena.

3. 1 Příspěvkové organizace vykonávající činnost školy

PO vykonávající činnost školy **vzniká** dnem zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Rejstřík škol a školských zařízení vede ministerstvo, ale u MŠ, jejichž působnost je ryze místní a nepřesahuje hranice regionu je vedení rejstříku delegováno na krajskou úroveň. Právnícké osobě tímto vzniká právo poskytovat vzdělávání a školské služby, vzniká jí tímto také nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územně samosprávného celku za podmínek stanovených zákonem, v rozsahu zápisů do rejstříku. Údaje zapisované do rejstříku jsou uvedeny v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.²⁵

Pokud je příspěvková organizace zřízena na dobu určitou, pak její existence končí datem uvedeným ve zřizovací listině. V případě, že příspěvková organizace je zřízena na dobu neurčitou a zřizovatel se rozhodne k jejímu zrušení, musí být tento záměr projednán zastupitelstvem a termín ukončení musí být stanoven tak, aby bylo možné provést všechny úkony související s ukončením. Zřizovatel musí rozhodnout o umístění a užití svého majetku,

²⁵ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

který propůjčil organizaci, a ke dni ukončení existence příspěvkové organizace převezme její práva a závazky.²⁶

Předškolní výchovu dětí u nás zabezpečují mateřské školy. Podle typu zřizovatele mají MŠ právní subjektivitu příspěvkové organizace – zřizovatelem je veřejný subjekt nebo soukromé právnické osoby – zřizovatelem je soukromý subjekt. Soukromé MŠ jsou zřizovány církevními právníckými osobami či jinými právníckými osobami. Vztahuje se na ně školský zákon a s ním související předpisy. Základním rysem je zápis do rejstříku škol a školských zařízení a s ním související nárok na finanční prostředky. Financování soukromých MŠ upravuje zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením.²⁷

MŠ je zřízena zřizovací listinou a založena dnem zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Školský rejstřík je veřejný seznam. Je členěn na rejstřík škol a školských zařízení a rejstřík školských právníckých osob. Údaje v rejstříku škol a školských zařízení zahrnují podstatné údaje o MŠ jako součásti vzdělávací soustavy. Žádost o zápis MŠ jako příspěvkové organizace do rejstříku podává zřizovatel. Náležitosti žádosti o zápis MŠ vyjmenovává školský zákon.

Ke vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem, který určí zřizovatel v rozhodnutí, kterým také určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové nebo přejímající organizace. Pokud se zřizovatel rozhodne organizaci zrušit, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení, její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.²⁸

Škola zaniká dnem výmazu z rejstříku školských právníckých osob. Zániku předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace. Likvidace se neprovádí, jestliže organizace byla zřízena ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí. O zrušení této školy rozhoduje soud, stanoví lhůtu k odstranění důvodů, pro který bylo navrženo zrušení, pokud je odstranění tohoto důvodu možné. Jestliže důvody odstraněny být nemohou, škola se ruší dnem

²⁶ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace* 2012-2013. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012. 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

²⁷ VALENTA, Jiří. *Právní rámeček řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

²⁸ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

uvedeným v rozhodnutí o zrušení, dnem uvedeným v rozhodnutí nebo smlouvě o sloučení, splynutí, rozdělení, uplynutím doby, na kterou byla zřízena, dnem účinnosti rozhodnutí, kterým došlo k výmazu z rejstříku škol a školských zařízení, zamítnutím insolventního návrhu z důvodu majetku, který nekryje náklady insolventního řízení, nebo zrušením konkurzu proto, že majetek školy nebo školského zařízení je zcela nepostačující, nebo po splnění rozvrhového usnesení nebo dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci.²⁹

3. 2 Hospodaření příspěvkové organizace územního samosprávného celku

Hospodaření PO ÚSC se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který stanoví, s jakými finančními prostředky organizace hospodář při své činnosti. Hospodaření příspěvkové organizace územního samosprávného celku vykonávající činnost školy by mělo být vyrovnané. Hospodaření se řídí rozpočtem, který je finančním plánem a rozpočtovým výhledem. Příspěvková organizace hospodář s majetkem, který je jí svěřen v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Příspěvková organizace hospodář s peněžními prostředky, které získá vlastní činností a s finančními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Může hospodařit i s prostředky svých fondů, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí. Z rozpočtu svého zřizovatele získává organizace především příspěvek na provoz. Může získat i jiné účelové dotace, které mohou být upraveny smlouvou o poskytnutí dotace, jestliže nevyplývají z jiných právních předpisů. Výše příspěvku není zákonem dána. Zákon stanoví to, že zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci v návaznosti na výkony či jiná kritéria jejích potřeb. Poskytnutí příspěvku, který poskytuje zřizovatel na provoz, je důležité, protože většina příspěvkových organizací by bez tohoto příspěvku nemohla fungovat. Úkolem zřizovatele je zabezpečit plnění hlavního účelu činnosti své příspěvkové organizace. Příspěvková organizace by pak měla mít pokryty náklady, které jsou pro její činnost potřebné.

Finančními prostředky, které získá organizace vlastní činností, mohou být úplata za služby, tržby za prodej zboží, které provádí v rámci své činnosti, výnosy ve spojení se smluvními vztahy, např. smluvní pokuty a penále, úroky z prodlení, úroky z vkladů na bankovních účtech. V rámci vlastní činnosti může organizace získat také peněžní prostředky

²⁹ Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

prostřednictvím dotací nebo příspěvků jiných příspěvkových organizací, např. nadací. Dalším finančním zdrojem jsou peněžité dary, které může organizace obdržet od tuzemských i zahraničních subjektů.

Příspěvková organizace dále hospodaří s provozními dotacemi z rozpočtu EU, včetně určeného podílu na financování projektu, který je hrazen ze státního rozpočtu, dále s provozními dotacemi poskytnutými dle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou ČR svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce. Mimo projektů ze strukturálních fondů EU v rámci Regionálních operačních programů sem lze zařadit i příspěvky od agentur EU, které nejsou přidělovány v rámci operačních programů ROP.

Příspěvkové organizaci může její zřizovatel povolit provádění doplňkové činnosti, která by měla navazovat na její hlavní činnost. Cílem doplňkové činnosti je, aby byly lépe využity hospodářské prostředky a kvalifikovaní pracovníci. Doplňková činnost není činností hlavní, nesmí tedy plnění hlavního účelu narušit. Zákon také příspěvkové organizaci ukládá povinnost sledovat doplňkovou činnost odděleně. Jednou z podmínek je, aby tato činnost nebyla ztrátová. Podmínky pro provozování doplňkové činnosti mohou být stanoveny ve zřizovací listině nebo v pokynech zřizovatele. Jestliže by byla doplňková činnost delší dobu ztrátová, je třeba posoudit, zda se nejedná o neúčelné a neekonomické využívání veřejných prostředků.

Zřizovatel může organizaci uložit odvod finančních prostředků do svého rozpočtu, jestliže její plánované výnosy překračují její plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu nebo pokud jsou investiční zdroje příspěvkové organizace větší, než je jejich potřeba využití dle rozhodnutí zřizovatele nebo pokud organizace porušila rozpočtovou kázeň. Vztah rozpočtu příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele lze během roku změnit v neprospěch příspěvkové organizace pouze ze závažných příčin.³⁰

Příspěvková organizace dále hospodaření s finančními prostředky svých fondů: rezervní, investiční, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. upravuje tvorbu a použití fondů a stanoví, že všechny čtyři fondy jsou peněžními fondy a jejich zůstatky se po skončení roku převádějí do následujícího roku. Zřizovatel může příspěvkové organizaci v rámci vymezení

³⁰ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TĚGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací* ÚSC. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

práv uložit podmínky čerpání nebo tvorby fondů nad rámec podmínek stanovených zákonem. Peněžní prostředky jsou majetkem zřizovatele, který organizace nabývá při své činnosti, pokud zřizovatel nerozhodne jinak.

Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem po skončení roku, sníženého o převody do fondu odměn. Zdrojem rezervního fondu mohou být také peněžní dary. Rezervní fond používá příspěvková organizace k dalšímu rozvoji své činnosti, k časovému překlenutí rozdílu mezi výnosy a náklady, k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně, k úhradě své ztráty za předchozí roky. Zřizovatel může dát příspěvkové organizaci souhlas k tomu, aby část svého rezervního fondu použila k posílení svého investičního fondu.

Investiční fond vytváří příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb. Jeho zdrojem jsou odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů, výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, pokud to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí, dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určeny nebo použitelné k investičním účelům, výnosy z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace, převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem. Investiční fond příspěvkové organizace se používá k financování investičních výdajů, k úhradě investičních úvěrů nebo půjček, k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud zřizovatel takový odvod uložil, k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svoji činnost. Ke krytí investičních potřeb lze použít také investičních úvěrů nebo půjček se souhlasem zřizovatele.

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Tvorbu fondu odměn provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem. Z fondu odměn se hradí odměny zaměstnancům. Přednostně se z fondu hradí případné překročení prostředků na platy, jehož výše se zjišťuje podle zvláštního právního předpisu.³¹

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů,

³¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

případně na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci. Fond je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělů se provede v rámci účetní závěrky. Fond je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám. Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.³²

Příspěvková organizace může uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru jen po předchozím souhlasu zřizovatele. Může získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc k dočasnému krytí svých potřeb, pokud je její vrácení zabezpečeno jejími rozpočtovými výnosy běžného roku, nejpozději do 31. března následujícího roku. Organizace je oprávněna ručit za závazek pouze na základě předchozího souhlasu zřizovatele v případě, je-li ručitelem za dlužníka, kterým je zřizovatel nebo jím zřízená nebo založená právnická osoba. Není oprávněna nakupovat akcie či jiné cenné papíry. Přijímat je jako protihodnotu za své pohledávky vůči jiným subjektům je oprávněna jen se souhlasem zřizovatele. Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, s výjimkou obvyklých peněžitých nebo věcných darů svým zaměstnancům a jiným osobám ze svého fondu kulturních a sociálních potřeb. Příspěvková organizace nesmí zřizovat nebo zakládat právnické osoby, mít majetkovou účast v právnické osobě zřízené nebo založené za účelem podnikání.³³

Mateřská škola /dále jen MŠ/ je zřízena zřizovací listinou a založena dnem zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Školský rejstřík je veřejný seznam. Je členěn na rejstřík škol a školských zařízení a rejstřík školských právnických osob. Údaje v rejstříku škol a školských zařízení zahrnují podstatné údaje o MŠ jako součásti vzdělávací soustavy. Žádost o zápis MŠ jako příspěvkové organizace do rejstříku podává zřizovatel. Náležitosti žádosti o zápis je popsán ve školském zákonu. Územní samosprávu ve školství vykonávají obec, kraj. Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje mimo jiné MŠ a zařízení školního stravování. Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením

³² MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TĚGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

³³ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné v dětském domově, které územně patří obci.³⁴

Je-li příspěvková organizace zřízena na dobu určitou, pak její existence končí datem, uvedeným ve zřizovací listině. Pokud příspěvková organizace je zřízena na dobu neurčitou a zřizovatel rozhodne o jejím zrušení, musí být tento záměr projednán zastupitelstvem a termín ukončení musí být stanoven tak, aby bylo možné provést všechny úkony, které souvisí s ukončením organizace. Zřizovatel musí rozhodnout o umístění a užití svého majetku, propůjčeného organizaci a ke dni ukončení existence příspěvkové organizace převezme její práva a závazky.³⁵

V následující kapitole budou provedeny analýzy hospodaření jednotlivých příspěvkových organizací vykonávající činnost škol, zřizovaných obcí.

³⁴ Zákon č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

³⁵ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace* 2012-2013. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012. 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

4 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ VYKONÁVAJÍCÍ ČINNOST ŠKOL V OBCI ČESKÁ VES

Obec Česká Ves zřizuje čtyři příspěvkové organizace – Krytý bazén Česká Ves, Základní školu Česká Ves, Mateřskou školu Holanova a Mateřskou školu Jesenická. Pro analýzu hospodaření byly vybrány příspěvkové organizace vykonávající činnost škol. Analýza bude provedena na těchto subjektech:

- Základní škola Česká Ves, okres Jeseník, příspěvková organizace, Makarenkova 414, 790 81 Česká Ves,
- Mateřská škola Česká Ves, Holanova 53, příspěvková organizace, Holanova 53, 790 81 Česká Ves,
- Mateřská škola Česká Ves, Jesenická 98, příspěvková organizace, Jesenická 98, 790 Česká Ves.

4.1 Základní údaje o příspěvkové organizaci Základní škola Česká Ves

Zřizovatelem školy je Obec Česká Ves, Jánského 341, 790 81 Česká Ves. Organizace byla zřízena jako samostatný právní subjekt k 1. 1. 1993 usnesením Zastupitelstva obce Česká Ves č. 12/92 ze dne 16. 11. 1992 a byla zřízena na dobu neurčitou.

Název organizace:	Základní škola Česká Ves, okres Jeseník
Sídlo:	Makarenkova 414, 790 81 Česká Ves
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	00852066
DIČ:	CZ00852066
IZO:	102 680 221 ³⁶

Hlavním účelem a posláním zřízené příspěvkové organizace vykonávající činnost školy je základní vzdělávání a výchova žáků prvního až devátého ročníku v rámci plnění povinné školní docházky a poskytování souvisejících školských služeb. Činnost se řídí školským zákonem. Součástí školy je **školní družina /ŠD/**, která má dvě oddělení a kapacitu 68 žáků, **školní klub /ŠK/** s jedním oddělením a kapacitou 65 žáků a školní jídelna /ŠJ/ s kapacitou 100 žáků. Školní družina a školní klub poskytují v souladu s § 111 školského zákona zájmové vzdělávání za účelem naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením

³⁶ Zřizovací listina ZŠ Česká Ves.

na různé oblasti. Školní jídelna poskytuje školské služby v souladu s § 119 školského zákona a zajišťuje kromě stravování žáků rovněž závodní stravování zaměstnanců organizace.

Zřizovatel povoluje k lepšímu využití hospodářských možností a odborností zaměstnanců vykonávat příspěvkové organizaci doplňkovou činnost. Jedná se o pronájem nebytových prostor (tělocvična, učebny, hřiště), hostinská činnost – pořádání kulturních, zábavných a sportovních akcí, pořádání odborných kurzů, pronájem prostor školy pro provozování nápojových automatů, kopírování.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je **ředitel**. Jmenován a odvolán je v souladu s ustanovením zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění. Ředitel jedná jménem příspěvkové organizace v souladu s platnými právními předpisy a v rámci oprávnění, která jsou vymezena zřizovací listinou. K názvu příspěvkové organizace připojuje vlastnoruční podpis. Ředitel řídí, plní povinnosti vedoucího organizace a další úkoly vyplývající z obecně závazných právních předpisů. Ředitel jmenuje svého zástupce, který v době jeho nepřítomnosti jedná za organizaci v rozsahu svého zmocnění a oprávnění.³⁷

V listopadu 2005 byla zřízena **školská rada**, je složena ze šesti členů, z nichž dva členy jmenoval zřizovatel, dva členy jsou jmenováni z řad rodičů a dva členy jsou jmenováni z řad učitelů. Rada školy se podílí na zpracování koncepčních záměrů školy, schvaluje návrh rozpočtu a zprávy o hospodaření školy. Její funkční období je tři roky. Zasedá nejméně dvakrát za rok. Ředitel nebo jeho zástupce je povinen se zúčastnit zasedání školské rady. Na svém prvním zasedání je stanoven jednací řád a zvolený předseda. Školská rada:

- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- schvaluje školní řád a navrhuje jeho změny,
- vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu školy na další rok,
- vyjadřuje se k rozboru hospodaření školy a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy.

³⁷ Zřizovací listina ZŠ Česká Ves.

Ředitel školy je povinen školské radě umožnit nahlížení do dokumentace školy.³⁸

Základní škola je plně organizována pro I. stupeň /1. – 5. ročník/ a II. stupeň /6. – 9. ročník/. Ve všech ročnících škola vzdělává podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „VLNKA“ - V – vzdělání, L – lidskost, N – nápady, K – kamarádství, A – aktivita. Vizí školy je vytvářet prostředí, ve kterém budou děti i pedagogové nejen spokojeni, ale které bude děti dlouhodobě motivovat k chuti chtít nejen vědět, ale chtít vědět ještě více.

Škola se specializuje na výuku plavání v rámci tělesné výchovy od 1. do 5. třídy, která je realizována na místním plaveckém bazénu. Škola pořádá vědomostní, sportovní i pěvecké soutěže. Při výuce je využíván výukový počítačový program, v učebnách je umístěno sedm interaktivních zařízení a byla zřízena jazyková učebna pro 34 žáků. Škola má vlastní keramickou dílnu se dvěma kruhy a vypalovací pecí.

Škola provádí výuku ve 24 učebnách, z toho je 8 odborných. Sídlí v šesti budovách, které jsou vzájemně propojeny podchody. V areálu školy se nachází lehkootletický stadion s běžeckou dráhou, doskočištěm na skok daleký a na skok vysoký. Může využívat přilehlé víceúčelové hřiště s umělým povrchem a škvárové hřiště.

Pro plnění stanovených cílů má škola vypracované strategické dokumenty, které jsou pravidelně vyhodnocovány. V období let 2012 – 2014 škola postupuje dle Rozvojového plánu – Koncepce rozvoje školy, na který navazuje Školní preventivní strategie, Minimální preventivní program a Prevence rizikového chování.

Činnost školy je zajišťována pedagogickými pracovníky – ředitel školy, zástupce ředitele školy, učitelé, výchovný poradce, koordinátor školního vzdělávacího programu, metodik sociálně patologických jevů, vychovatelky, asistentky pedagoga. A nepedagogickými pracovníky – účetní, školník, vedoucí a pracovnice školní jídelny a pracovnice úklidu.³⁹ Tabulka 4.1 uvádí počty pedagogických a nepedagogických pracovníků v letech 2008 – 2012. Počty zaměstnanců jsou uváděny vždy k 30. září příslušného roku.

³⁸ Zákon č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

³⁹ Výroční zpráva ZŠ 2012.

Tab. 4.1 Počet pedagogických a nepedagogických pracovníků v letech 2008 – 2012

Školní rok	Pedagogičtí pracovníci	Nepedagogičtí pracovníci	Celkem
2008/2009	21	11	32
2009/2010	22	11	33
2010/2011	24	11	35
2011/2012	22	11	33
2012/2013	22	11	33

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ školy 2008/09 – 2012/13, vlastní zpracování

Průměrný počet pedagogických pracovníků za sledované období je 22,2. Průměrný počet nepedagogických pracovníků je 11 a je všech sledovaných letech stejný. U pedagogických pracovníků je znatelný nárůst, kdy se jejich počet zvýšil mezi rokem 2008 a rokem 2010 o tři zaměstnance, což odpovídá 14,29%. Je zřejmé, že zvýšení počtu pedagogických pracovníků souvisí s nárůstem počtu žáků. Na jednoho pedagogického pracovníka připadá 12,78 žáků.

Mezi důležité základní údaje patří informace o počtech žáků a tříd. S počtem žáků souvisí přímé vzdělávací náklady, které jsou stanoveny jako výše výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jednoho žáka na příslušný kalendářní rok.

V následující tabulce č. 4.2 jsou uvedeny počty tříd, žáků a průměrný počet žáků ve třídě ve sledovaných letech.

Tab. 4.2 Počty tříd a žáků v letech 2008 až 2012

Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků ve třídě
2008/2009	11	263	23,91
2009/2010	12	278	23,17
2010/2011	12	286	23,83
2011/2012	13	293	22,54
2012/2013	12	299	24,92

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Údaje o počtu žáků jsou uváděny k 30. září školního roku. Z tabulky je zřejmé, že počty žáků se každý rok zvyšují, rozdíl mezi rokem 2008 a rokem 2012 je 36 žáků, což představuje navýšení o 13,6%. Počet tříd v průměru zůstává stále stejný na počtu 12. Ve sledovaném období byl nejvýraznější nárůst žáků oproti předchozímu roku ve školním roce 2009/2010, kdy škole přibýlo 15 žáků, což odpovídá 5% nárůstu žáků. Je to dáno vysokou úrovní školy,

kde je kladen důraz na kvalitní výuku a zajištěnou kvalitním pedagogickým sborem. I když v posledních letech dochází ke klesání počtu žáků na základních školách, škola v České Vsi je opakem. Snaží se svoji velmi dobrou pověstí, aby z okolí přilákala žáky na svoji školu, a daří se jí to.

4.1.1 Hospodaření Základní školy Česká Ves

Analýza hospodaření základní školy je provedena za období let 2008 – 2012. Finanční hospodaření školy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů a Českými účetními standardy.

Základní škola získává finanční prostředky na svoji hlavní činnost z více zdrojů. Jejimi **výnosy** jsou především dotace ze SR, příspěvek od zřizovatele, příjmy z doplňkové činnosti a ostatní příjmy. Veškeré výnosové položky jsou uvedeny v příloze 1. V následující tabulce je přehled získaných příspěvků a dotací za sledované období let 2008 – 2012.

Tab. 4.3 Struktura příspěvků a dotací od zřizovatele a z KÚ v letech 2008 – 2012
/v Kč/

Výnosové položky/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Příspěvek od obce	2 632 500,00	2 870 000,00	2 870 000,00	2 900 000,00	3 174 312,00
Dotace z KÚ	9 368 900,00	10 332 531,00	10 851 887,00	12 341 505,00	11 930 688,00
Celkem	12 001 400,00	13 234,69	13 625 407,00	15 241 505,00	15 105 000,00

Zdroj: *Výkazy zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování*

Z tabulky č. 4.3 je zřejmé, že škola získává stále více příspěvků. V roce 2012 škola dostala o 3 103,60 tis. Kč více než v roce 2008. Příspěvky od obcí se pohybují v rozmezí od 2,6 mil. Kč do více jak 3 mil. Kč. V roce 2012 škola od obce získala o 538,81 tis. Kč více, než v roce 2008. Dotace z KÚ tvoří rozdíl sledovaných let 2 561,79 tis. Kč.

V tabulce 4.4 jsou uvedeny příjmy ze státního rozpočtu a jejich použití v letech 2008 – 2012.

Tab. 4.4 Dotace ze státního rozpočtu v letech 2008 – 2012 /v Kč/

Příjmy ze SR/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy ze SR	9 368 900,00	10 332 531,00	10 704 869,00	11 490 246,00	11 930 688,00
z toho:					
-přímé náklady	6 710 635,00	7 375 046,00	7 701 803,00	8 370 362,00	8 510 148,00
-povinné odvody	2 308 922,00	2 411 341,00	2 591 294,00	2 669 668,00	2 059 406,00
-FKSP	132 664,00	69 062,00	152 430,00	121 293,00	89 871,00
-ONIV	156 672,00	351 392,00	173 952,00	221 048,00	218 047,00
-projekty	60 007,00	125 690,00	85 390,00	107 875,00	53 216,00

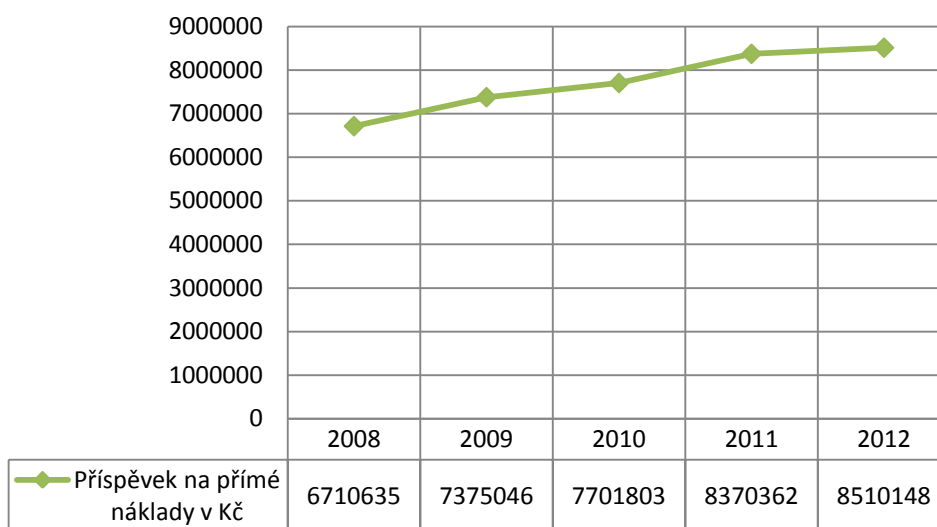
Zdroj: *Rozbory hospodaření ZŠ v letech 2008 – 2012, vlastní zpracování*

Příspěvky ze státního rozpočtu škola dostává prostřednictvím KÚ Olomouckého kraje. Na základě krajských normativů zpracuje Obecní úřad Česká Ves návrhy rozpočtů přímých výdajů školy a předloží je KÚ, který je schvaluje. Finanční ukazatelé se napočítávají dle limitu počtu pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Příspěvek státu je škole přidělen na mzdové prostředky, povinné zákonné odvody, FKSP, ostatní neinvestiční výdaje – např. na učebnice, pomůcky, školení učitelů, ochranné pomůcky, náhrady, další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Z tabulky 4.4 je patrné, že nejvyšší položkou jsou přímé náklady, které v sobě zahrnují mzdové náklady. Přímé náklady se pohybovaly ve sledovaném období mezi 6,7 mil. Kč a 8,8 mil. Kč. Rozdíl mezi rokem 2008 a 2012 činí téměř 1,8 mil. Kč. Druhou nejvyšší položkou jsou povinné odvody zaplacené na zdravotním a sociálním pojištění, které se pohybovaly ve sledovaném období od 2,3 mil. Kč do 3 mil. Kč.⁴⁰ Vývoj výše příspěvku na přímé náklady za sledované období je znázorněn v grafu č. 4.1.

⁴⁰ Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012.

Graf 4.1 Příspěvek na přímé náklady v letech 2008 – 2012 v Kč

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Základní škola ve všech sledovaných letech čerpala příspěvky na přímé náklady v plné výši, žádné finanční prostředky nevracela. Příspěvek na přímé náklady škola používá na mzdy zaměstnanců, na náhrady mezd, na odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné. Přímé náklady mají ve sledovaných letech vzrůstající tendenci.

Škola získává příspěvky od svého zřizovatele, kterým je Obec Česká Ves. Jedná se o finanční prostředky na provoz školy, které schvaluje rada obce. Tyto prostředky škole slouží na provoz a údržbu školy, mezi které patří energie, drobné opravy a udržování, odpisy majetku, odpady, kancelářské potřeby, čisticí prostředky, telefony, internet, poštovné. Prostředky jsou také použity na úhradu plavání žáků, které probíhá v prvním až pátém ročníku v rámci výuky.

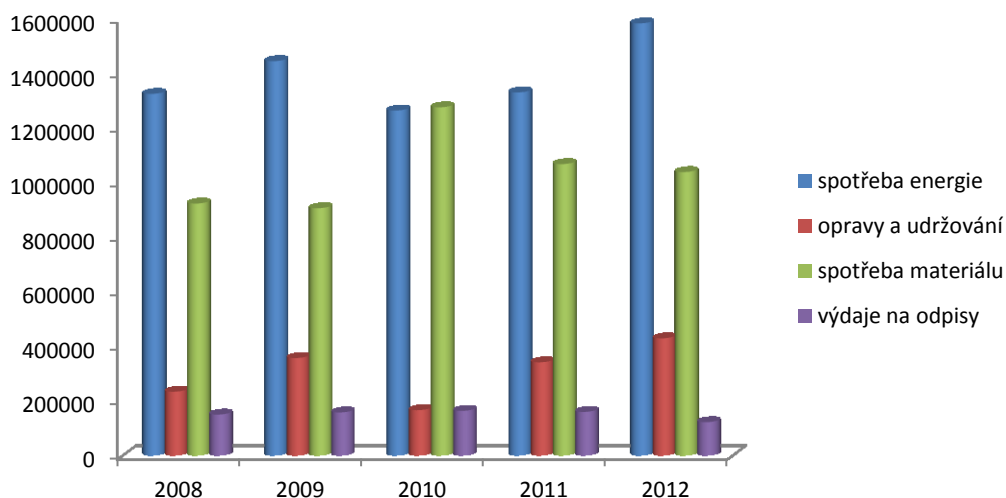
Tab. 4.5 Příspěvek od zřizovatele v letech 2008 – 2012 v Kč

Položky/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba energie	1 325 355,64	1 448 531,62	1 264 305,50	1 330 756,11	1 583 815,13
Opravy a udržování	233 811,58	357 222,11	166 067,17	341 510,66	429 493,00
Spotřeba materiálu	923 414,58	906 454,52	1 276 172,33	1 068 049,42	1 038 916,12
Výdaje na odpisy	149 918,20	157 791,75	163 455,00	159 683,81	122 087,75
Celkem	2 632 500,00	2 870 000,00	2 870 000,00	2 900 000,00	3 174 312,00

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Tabulka ukazuje, že základní škola dostává od zřizovatele stále více finančních prostředků. V roce 2012 byl příspěvek od zřizovatele o 541 812,-Kč vyšší než v roce 2008.

Graf 4.2 Příspěvek od zřizovatele v letech 2008 – 2012 v Kč

Zdroj: *Výroční zprávy ZŠ 2008 -2012, vlastní zpracování*

Tabulka 4.5 i graf 4.2 dokazuje, že největší položkou z příspěvku od zřizovatele je spotřeba energie, která pouze v roce 2010 klesla o 184 tis. Kč, což je o 12,72% méně než v roce 2009 a o 4,82% méně než v roce 2008. Nejvyšší spotřeba energie byla v roce 2012 a to více jak 1,5 mil. Kč, což činí o 16,32% více než v roce 2008. Položka opravy a udržování se kromě roku 2010 zvyšovala a pohybovala se od 200 tis. Kč po více jak 400 tis. Kč, což v roce 2012 činí zvýšení téměř jednou tak velké, jako v roce 2008. Druhou velkou položkou je spotřeba materiálu, který se pohyboval v prvních dvou sledovaných letech přes 900 tis. Kč a od roku 2010 nad 1 mil. Kč. Položka výdaje na odpisy se pohybovala ve všech letech průměrně kolem 150 tis. Kč.

Veškeré výnosové položky za sledované období jsou uvedeny v příloze č. 1. Patří sem tržby z prodeje služeb, což je stravné a školné, tržby za prodané zboží – tato položka představuje částku za prodané čipy žákům. Do položky výnosy z pronájmu patří prostředky za pronajatou tělocvičnu nebo za propůjčení místnosti k volbám. Dalšími příjmy jsou úroky a jiné finanční výnosy.

Druhou nejvyšší výnosovou položkou jsou tržby z prodeje služeb. Ve sledovaném období jsou kolísavé, což je doloženo i výpočtem meziroční změny této výnosové položky v následující tabulce 4.6.

Tab. 4.6 Vývoj tržeb z prodeje služeb v letech 2008 - 2012

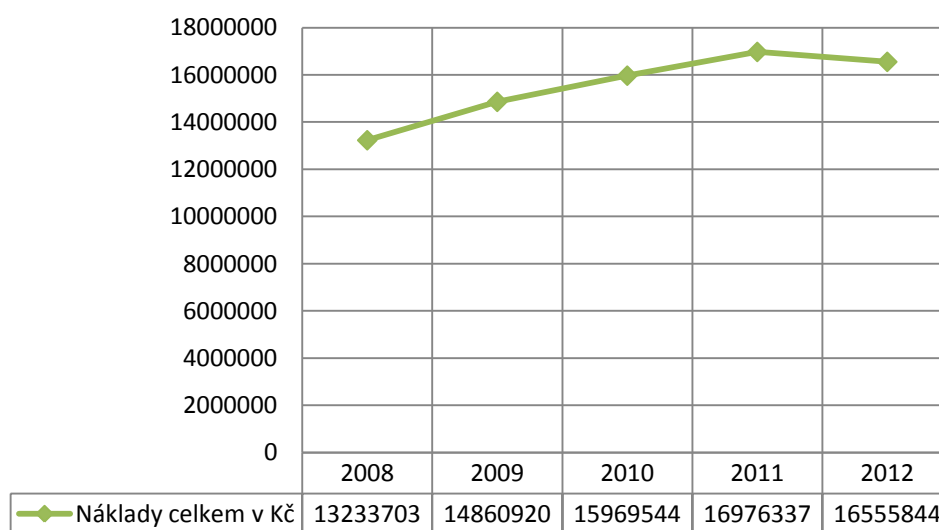
Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb v Kč	988 287,60	950 578,30	1035803,08	958 887,00	1074137,21
Meziroční změna ostat. služeb v %	x	-3,8	9,0	-7,4	12,0

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty ZŠ za období 2008 – 2012, vlastní zpracování

K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2012, kdy tržby z prodeje služeb vzrostly o 12%. V roce 2011 byl pokles tržeb z prodeje služeb o více jak 7%.⁴¹

Mezi **náklady** organizace patří spotřeba energie, spotřeba materiálu, prodané zboží, mzdy, zákonné sociální a zdravotní pojištění, opravy a udržování, cestovné, atd. Veškeré nákladové položky jsou uvedeny v příloze 1. Vývoj celkových nákladů za sledované období znázorňuje graf 4.3.

Graf 4.3 Vývoj celkových nákladů v letech 2008 - 2012

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty za období 2008 – 2012, vlastní zpracování

Ve sledovaném období let 2008 – 2012 mají celkové náklady vzrůstající charakter, pouze v roce 2012 náklady klesly o 2,5% oproti předchozímu roku, kdy došlo ke snížení spotřeby materiálu a ostatních služeb. Rozdíl činil 420 493,-- Kč.⁴²

Největšími výdajovými položkami z hlediska jejich podílu na celkových nákladech jsou:

- mzdové náklady,

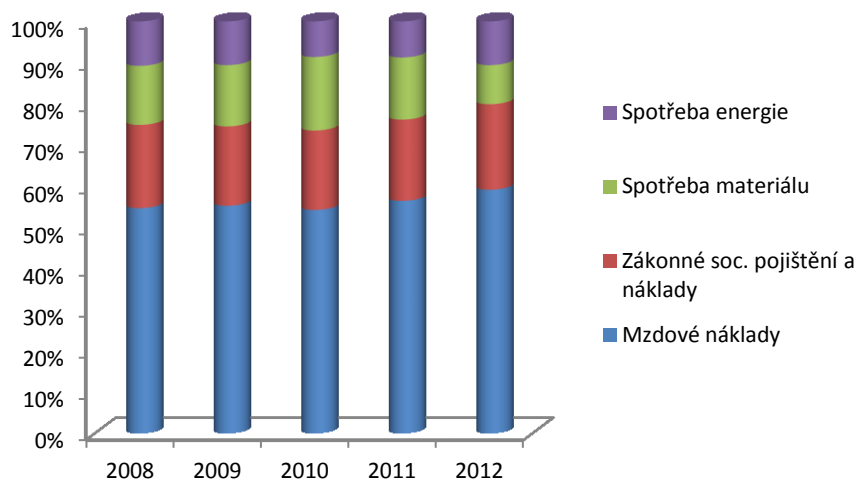
⁴¹ Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012.

⁴² Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012.

- zákonné sociální pojištění,
- spotřeba materiálu,
- spotřeba energie.

Podíl výše uvedených nákladových položek na celkových nákladech je zobrazen v následujícím grafu 4.4.

Graf 4.4 Podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech v letech 2008 – 2012 v %

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

V letech 2008 – 2012 se největším podílem na celkových nákladech podílela položka mzdové náklady a to téměř 60%. Nejmenším podílem na celkových nákladech ve sledovém období byla položka spotřeba energie v rozmezí 10%.⁴³

Mzdové náklady mají ve sledovaném období vzrůstající charakter. V roce 2012 je navýšení mzdových nákladů oproti roku 2008 o 2 099 513 Kč, což je o 31,3% více, viz tab. 4.7.

Tab. 4.7 Mzdové náklady, zákonné a sociální pojištění a náklady v letech 2008 – 2012 v Kč

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Mzdové náklady	6 710 635,00	7 375 046,00	7 701 803,00	8 370 362,00	8 510 148,00
Zák. a sociální pojištění	2 170 387,00	2 266 660,00	2 435 816,00	2 509 488,00	2 875 842,00
Zák. a ostatní sociální náklady	138 535,00	144 681,00	155 478,00	160 180,00	183 564,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty ZŠ za období 2008 – 2012, vlastní zpracování

⁴³ Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012.

Z tabulky je patrné, že se každý rok navyšovalo zákonné sociální a zdravotní pojištění se zdravotními pojišťovnami a s okresní sociální správou zabezpečení.

Třetí největší nákladovou položkou je spotřeba materiálu, což jsou náklady na běžný provoz. Jedná se o učební a pracovní pomůcky, učebnice, školní potřeby pro 1. třídu, karty, čipy, hygienické potřeby, potraviny, čisticí prostředky, atd. V tabulce 4.8 je uveden vývoj spotřeby materiálu a jeho meziroční změna.

Tab. 4.8 Vývoj spotřeby materiálu v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu v Kč	1 760 798,01	2 030 236,66	2 612 658,03	2 292 291,74	1 413 390,16
Meziroční změna spotřeby mat. v %	x	15,3	28,7	-12,3	-38,3

Zdroj: Výsledovka ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

K výraznému nárůstu spotřeby materiálu došlo v roce 2010, kdy meziroční změna, oproti předchozímu roku, činila nárůst o 28,7%. Tento nárůst byl způsoben zřízením nové počítačové učebny pro 34 žáků. Pořizovaly se počítače s programovým vybavením, stoly, židle, tiskárny, interaktivní tabule. Bylo provedeno zasíťování celé školy, které umožnilo používání internetových žákovských knížek. V roce 2012 bylo výrazné snížení spotřeby materiálu o více než 38%.

Doplňková činnost školy ve všech sledovaných letech 2008 – 2012 výrazně neovlivňuje hospodaření organizace. Byla zřízena pro prodej obědů cizím strávníkům. Zisk z této činnosti je použit na snížení ztráty hlavní činnosti. Dle zřizovací listiny může škola provozovat doplňkovou činnost za těchto podmínek:

- musí navazovat na hlavní účel, pro který byla organizace zřízena,
- nesmí narušovat plnění hlavních účelů organizace,
- musí být v účetnictví sledována odděleně od hlavní činnosti,
- výsledkem hospodaření nesmí být ztráta,
- zisk využije organizace jen ve prospěch své hlavní činnosti.

Předmětem doplňkové činnosti je:

- výroba, obchod a služby neuvedené přílohách č. 1 – 3 živnostenského zákona,
- pronájem nemovitostí /tělocvična, učebny, hřiště/, jejich částí, bytových a nebytových prostor,

- hostinská činnost, pořádání kulturních, zábavných a sportovních akcí, pořádání odborných kursů, pronájem prostor školy pro provozování nápojových automatů, kopírování.⁴⁴

Celkové náklady, výnosy a jejich meziroční změny v doplňkové činnosti jsou uvedeny v tab. 4.9.

Tab. 4.9 Doplňková činnost ve sledovaném období 2008 – 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady celkem v Kč	880 843,21	921 967,19	935 344,99	934 000,00	959 220,72
Meziroční změna nákladů v %	x	4,7	1,5	-0,2	2,7
Výnosy celkem v Kč	881 126,60	922 207,40	938 855,42	939 000,00	982 145,23
Meziroční změna výnosů v %	x	4,7	1,8	0,1	4,6

Zdroj: *Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování*

Z tabulky lze vyčíst, že meziroční nárůst nákladů i výnosů v roce 2009 je 4,7%. V roce 2012 je meziroční změna výnosů o 1,9% vyšší než meziroční změna nákladů, což činí navýšení o téměř 23 tis. Kč.

Kapacita kuchyně základní školy je až 1 400 jídel. V jídelně se vaří přibližně 400 jídel denně. Cena za oběd i s dovozem byla stanovena ve výši 60,-- Kč. Kalkulace ceny na jeden oběd zahrnuje náklady na spotřebu potravin, náklady na dopravu, mzdové náklady a předpokládaný zisk. Náklady na spotřebu potravin jsou kalkulovány dle norem. Mzdové náklady představují veškeré náklady na školní jídelnu za předchozí kalendářní rok, přepočtený na jeden oběd. Kalkulace nákladů na cenu obědů jsou každý rok přepočítávány k 1. lednu a kontrolovány zřizovatelem. Školní jídelna má pět zaměstnanců.

Výsledek hospodaření základní školy byl k 31. 12. sledovaného období převážně nulový. Kladný výsledek z doplňkové činnosti byl použit k dofinancování hlavní činnosti. V následující tabulce 4.10 je uveden přehled výsledků hospodaření za sledované období hlavní a doplňkové činnosti.

⁴⁴ Zřizovací listina ZŠ Česká Ves.

Tab. 4.10 Výsledky hospodaření v letech 2008 – 2012 v Kč

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
HV hlavní činnosti	-283,39	-240,21	-3 510,43	-22 924,51	84,52
HV vedlejší činnosti	283,39	240,21	3 510,43	22 924,51	568,20

Zdroj: *Výkaz zisku a ztráty ZŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování*

Z tabulky je zřejmé, že k dosažení celkového nulového výsledku hospodaření byla nezbytným zdrojem i doplňková činnost. Organizace hospodařila se záporným výsledkem hospodaření v letech 2008 – 2011. K dosažení nulového výsledku hospodaření organizace použila kladný hospodářský výsledek z doplňkové činnosti. V roce 2012 organizace hospodařila s kladným hospodářským výsledkem v hlavní i doplňkové činnosti. V hlavní činnosti byl kladný hospodářský výsledek způsoben dodržováním plánu rozpočtu na rok 2012, který organizace každoročně předkládá k 30. 11. zřizovateli.

4. 2 Základní údaje o příspěvkové organizaci Mateřská škola Holanova

Zřizovatelem mateřské školy je Obec Česká Ves, Jánského 341, 790 81 Česká Ves. Organizace byla zřízena na základě usnesení Zastupitelstva obce Česká Ves č. 6/2002 ke dni 1. 1. 2003 a byla zřízena na dobu neurčitou.

Název organizace: Mateřská škola Česká Ves, Holanova 53, příspěvková organizace

Sídlo: Holanova 53, 790 81 Česká Ves

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 750 29 723

IZO: 107632365⁴⁵

Hlavním účelem zřízení organizace je poskytování výchovy a vzdělání. Předmět činnosti je vymezen § 3 zákona č. 76/1978 Sb., mateřská škola a § 39 zákona č. 76/1978 Sb., školní jídelna.

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje

⁴⁵ Zřizovací listina MŠ Holanova.

děti před vstupem do základního vzdělávání. Předškolní vzdělávání je organizováno pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.⁴⁶

MŠ vystupuje v právních vztazích svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Statutárním orgánem organizace je ředitel, jmenovaný obcí se souhlasem krajského úřadu na základě výsledků konkurzního řízení. Ředitel řídí školu, plní povinnosti vedoucího organizace a další úkoly vyplývající z obecně závazných právních předpisů. Jmenuje a odvolává svého zástupce, který ho zastupuje v době jeho nepřítomnosti. Jménem příspěvkové organizace jedná ředitel jako statutární orgán nebo jím pověřený zástupce tak, že k otisku razítka organizace připojí vlastnoruční podpis.⁴⁷

Vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který byl předán příspěvkové organizaci do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití, je uveden ve smlouvě o výpůjčce ze dne 1. 1. 2003. Předmětem nájmu je nemovitost č. p. 53 ve vlastnictví zřizovatele, přenechaná organizaci do užívání na dobu určitou a končí dnem zrušení příspěvkové organizace.⁴⁸

Zřizovatel povoluje příspěvkové organizaci vykonávat **doplňkovou činnost**, ale organizace tuto činnost neprovádí.

MŠ si každý rok zpracovává podle Rámcově vzdělávacích programů vydaných MŠMT svůj školní vzdělávací program /ŠVP/, který si přizpůsobí podmínkám svojí MŠ. Tento program zpracovává na dobu 3 – 5 let. Od roku 2008 do roku 2010 pracovala MŠ podle ŠVP KORÁLEK a od roku 2011 do roku 2013 pracuje dle ŠVP S PÍSNIČKOU POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS.

Filozofií MŠ je vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu s důrazem na formování osobnosti dítěte, s cílem vychovat všestranně a harmonicky vyvinutou individuální osobnost. Motto MŠ zní: „DÍTĚ SE UČÍ TOMU, V ČEM ŽIJE“. MŠ chce dát dítěti představu o světě a životě v něm, vychovat ho k odvaze a odpovědnosti, schopnosti rozvíjet se a učit se všemu novému, být samostatné, sebevědomé, tvořivě myslící a jednající. Vychovat dítě, které bude schopno aktivně čelit všem problémům, který život přináší. Vytvářet u dětí pozitivní vztah ke světu a rozvíjet celou osobnost dítěte vytvářením vhodného, podnětného a obsahově zajímavého prostředí. Využít k tomu všechny situace a činnosti, které

⁴⁶ Zákon č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.

⁴⁷ Zřizovací listina MŠ Holanova.

⁴⁸ Smlouva o výpůjčce mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací.

se v průběhu dne v MŠ vyskytnou. Probouzet u dětí aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a ukázat odvalu, co už samo umí a dokáže. MŠ vede děti ke zdravému životnímu stylu, učí ho, co je zdravé, poukazuje na negativní oblasti v životě.

Cílem MŠ jsou spokojené, rozvíjející se děti a spokojení rodiče. Dále zprostředkovat dětem prožitky, u kterých převažuje kvalita nad povrchností. Vést děti k touze a probouzení zájmu o vzdělání. Rozvíjet kompetence vedoucí k samostatnosti dítěte, k umění pohybovat se v blízkém i cizím prostředí, rozvíjet odpovědnost, schopnost spolupracovat, úctu ke všem formám života včetně odpovědnosti za své zdraví, rozvíjet sebeúctu, podporovat rodinné vztahy, vzájemné respektování, radost z poznání a objevování, schopnost rozeznat dobro a zlo. Stanovit společná pravidla soužití v MŠ a snažit se o to, aby se tato pravidla přenášela do rodinného prostředí. Navázat pozitivní vztah s každým dítětem, snažit se být pro děti pozitivním vzorem, vytvářet pro děti prostředí plné důvěry a otevřenosti mezi zaměstnanci MŠ, rodiči i dětmi.

V letech 2008 – 2010 je celoroční vzdělávací program KORÁLEK rozdělen do třech integrovaných bloků s ohledem na stanovení cílů v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání, které jsou nazvány: Pojd' si s námi hrát, Co umí paní Zima, Sluníčko nás volá. MŠ poskytuje nadstandardní péči pro individuální rozvoj dítěte: výtvarný kroužek, logopedickou péči, literárně dramatický kroužek, keramickou dílnu a plavání.⁴⁹

V letech 2011 – 2013 pracuje MŠ dle ŠVP S PÍSNIČKOU POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS. Vychází z ročních období, svátků, lidových tradic a podmínek školy. Obsahuje devět integrovaných bloků, každý z nich má několik samostatných témat. Jednotlivé integrované bloky jsou nazvány podle dětských nebo lidových písní.

Činnost MŠ je zajišťována pedagogickými pracovníky – ředitelka, učitelky a nepedagogickými pracovníky – vedoucí školní jídelny, kuchařka, pracovnice provozu, školnice a pracovnice úklidu. Počet pedagogických pracovníků je ve sledovaných letech v počtu čtyři a nepedagogických pracovníků v počtu čtyři /z toho jeden pracovník vykonává profesi školnice a pracovnice provozu/.

Tabulka 4. 11 uvádí počty tříd, dětí, průměrnou docházku, počet dětí na jednu učitelku, průměrnou docházku a přepočtený počet pedagogických i nepedagogických pracovníků v letech 2008 – 2012. Počty jsou uváděny vždy k 30. září příslušného roku.

⁴⁹ Výroční zpráva o činnosti MŠ Holanova.

Tab. 4. 11 Počty tříd, dětí, průměrná docházka, pracovní úvazky

Položka/rok	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Počet tříd	2	2	2	2	2
Počet dětí	52	54	54	56	56
Počet dětí na jednoho učitele	13	13,50	13,50	14	14
Průměrná docházka v %	69,36	75,30	62,51	72,16	74,29
Počet pracovních úvazků	5,03	5,01	4,93	5,23	5,30

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti školy MŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že počet dětí v MŠ se zvyšuje a ve všech sledovaných letech měla MŠ dvě třídy s počtem dětí od 52 do 56 dětí, při celkové kapacitě školky 60 míst. V letech 2007 - 2008 byla kapacita míst využita z 86,7%, což představuje nevyužití 8 míst. V letech 2008/09 – 2009/10 byla kapacita míst využita z 90%, nevyužito bylo 6 míst. V letech 2010/11 – 2011/12 již byla kapacita míst využita nejvíce ze sledovaného období, z 93,3%, nevyužity byly pouze čtyři místa v MŠ. Zájem rodičů o umístění dětí v této MŠ byl zcela uspokojen. Tabulka dále uvádí počet dětí na jednoho učitele, kdy v letech 2007/08 je počet dětí na jednoho učitele o jednoho méně než v letech 2011/12. Průměrná docházka dětí je průměrně 71%.⁵⁰

4.2.1 Hospodaření Mateřské školy Holanova

Analýza hospodaření mateřské školy Holanova je provedena za období let 2008 – 2012. Finanční hospodaření školy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů a Českými účetními standardy.

Mateřská škola získává finanční prostředky na svoji činnost od zřizovatele a od Krajského úřadu Olomouckého kraje. Jejimi **výnosy** jsou především příspěvky a dotace na provoz, tržby

⁵⁰ Výroční zpráva o činnosti MŠ Holanova 2008 – 2012.

z prodeje služeb a ostatní příjmy. Veškeré výnosové položky jsou uvedeny v příloze 2. V následující tabulce 4.12 je přehled získaných příspěvků a dotací za sledované období let 2008 – 2012.

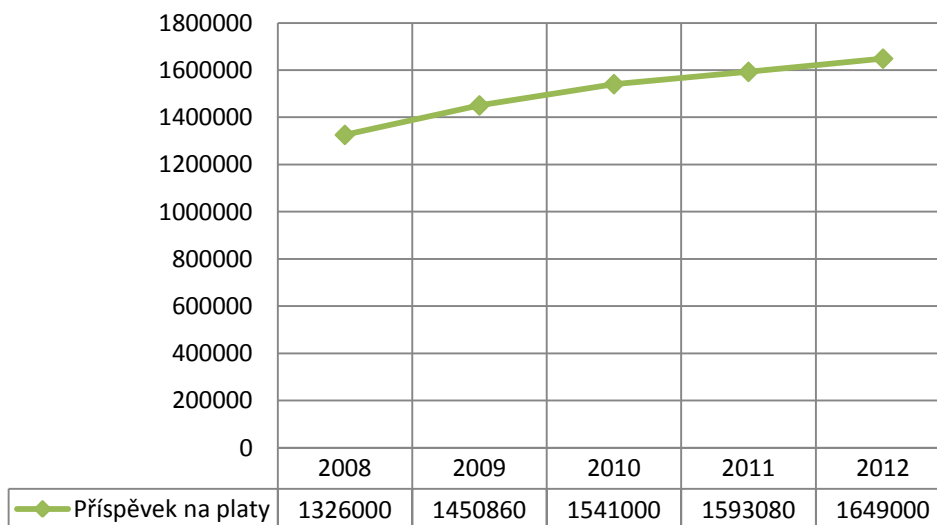
Tab. 4.12 Struktura dotací a příspěvků v letech 2008 - 2012 v Kč

Příjmy/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Dotace od KÚ	1 836 000,00	2 006 100,00	2 122 100,00	2 183 200,00	2 230 100,00
v tom: -platy	1 326 000,00	1 450 860,00	1 541 000,00	1 593 080,00	1 649 000,00
-OON	8 000,00	9 000,00	8 000,00	12 000,00	13 000,00
-sociální a zdravotní pojištění	502 000,00	500 620,00	568 280,00	568 090,00	576 340,00
Příspěvek od zřizovatele	720 400,00	762 000,00	762 000,00	780 000,00	800 000,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova, vlastní zpracování

Příspěvek od Krajského úřadu Olomouckého kraje byl stanoven na základě rozpočtu přímých nákladů. Výdaje na platy zaměstnanců MŠ se pohybovaly od 1,3 mil. Kč do 1,6 mil. Kč, průměrný plat na jednoho zaměstnance je 15 750,-- Kč/měsíčně za sledované období. Vývoj výdajů na platy je graficky znázorněn v grafu 4.5.⁵¹

Graf 4.5 Vývoj výdajů na platy v Kč

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

⁵¹ Rozbor hospodaření MŠ Holanova 2008 – 2012.

Odvody na sociální a zdravotní pojištění činilo průměrně na jeden rok 543 066,--Kč. Příspěvek od zřizovatele se pohyboval od 720 tis. Kč do 800 tis. Kč a byl použit na provoz MŠ. Velká část těchto finančních prostředků byla použita na krytí nákladů na energie, výše těchto nákladů představuje až 50% celkových příspěvků od zřizovatele.

V tabulce 4.13 je znázorněn vývoj tržeb z prodeje služeb a jejich meziroční změna.

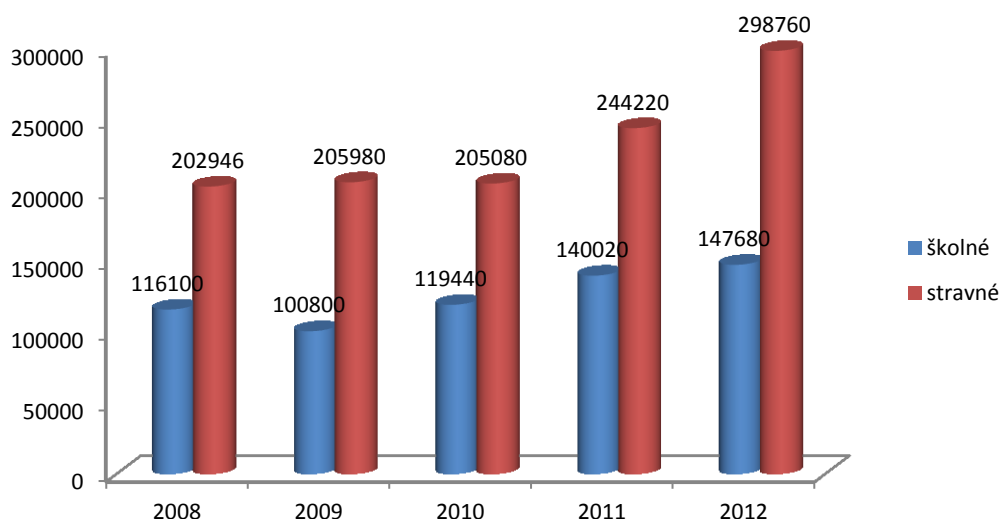
Tab. 4.13 Vývoj tržeb z prodeje služeb v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb v Kč	319 045,50	306 780,00	324 520,00	384 240,00	446 430,00
Meziroční změna tržeb z prodeje služeb v %	X	-3,9	5,8	18,4	16,2

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 -2012, vlastní zpracování

Položka tržby z prodeje služeb je složená ze školného a stravného. V roce 2009 došlo k poklesu tržeb meziročně o 3,9% oproti roku 2008. K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2011, kdy tržby z prodeje služeb vzrostly o více jak 18%.⁵² Následující graf znázorňuje výši školného a stravného ve sledovaném období.

Graf 4.6 Školné a stravné za období 2008 - 2012

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

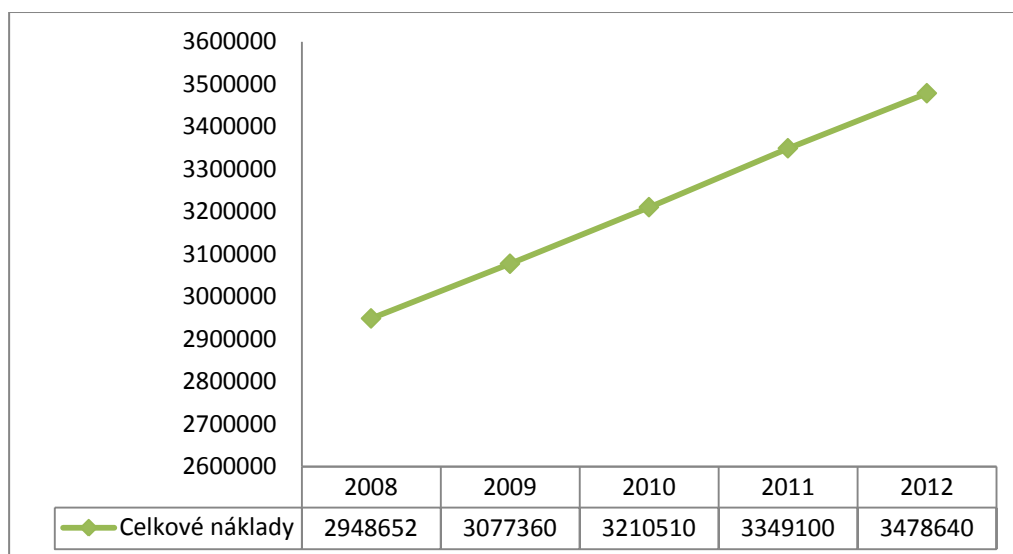
Z grafu je patrné, že větší podíl na výnosové položce tržby z prodeje služeb má stravné, které tvoří více jak 60% celkových příjmů této výnosové položky. V letech 2008 – 2010 bylo

⁵² Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012.

stravné průměrně téměř 205 tis. Kč. V letech 2011 – 2012 se stravné navýšilo o více jak 47% oproti roku 2008. Školné se v roce 2012 navýšilo o 27% oproti roku 2008. Celková výše školného a stravného v roce 2012 činila 360,-- Kč/dítě/měsíčně.

Mezi **náklady organizace** patří spotřeba materiálu a energie, mzdy, zákonné sociální a zdravotní pojištění, opravy a udržování, cestovné, atd. Veškeré nákladové položky jsou uvedeny v příloze č. 2. Vývoj celkových nákladů za sledované období ukazuje graf 4.7.

Graf 4.7 Vývoj celkových nákladů v letech 2008 – 2012 v Kč

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z grafu je zřejmé, že celkové náklady ve sledovaném období mají vrůstající tendenci. Rozdíl navýšení celkových nákladů v roce 2012 činí více jak 500 tis. Kč oproti roku 2011, což představuje navýšení téměř o 12%. Největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady, které tvoří až 50% z celkových nákladů. Druhou největší položkou je zákonné sociální a zdravotní pojištění. Další položkou, která tvoří vysoké náklady, je spotřeba energií. Tab. 4.14 obsahuje údaje o spotřebě materiálu a meziroční změnu za sledované období.⁵³

Tab. 4.14 Vývoj spotřeby materiálu v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu v Kč	489 751,00	516 920,00	461 270,00	554 510,00	496 020,00
Meziroční změna spotřeby mat. v %	x	5,5	-10,8	20,2	-10,6

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

⁵³ Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012.

V roce 2011 došlo k výraznému nárůstu spotřeby materiálu ve sledovaném období, kdy meziroční změna této nákladové položky činila nárůst o více jak 20%. V tomto roce byly nakupovány hračky, didaktické pomůcky, knihy, dětská prostěradla, povlečení, ručníky, vybavení školní kuchyně a školní zahrady, koberce.⁵⁴

V tabulce 4.15 je uvedena spotřeba energií a meziroční změna za sledované období.

Tab. 4.15 Vývoj spotřeby energie v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba energie v Kč	248 172,00	285 490,00	367 910,00	373 920,00	357 900,00
Meziroční změna spotřeby energie v %	x	15,0	28,9	1,6	-4,3

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

Nejvyšší meziroční změna spotřeby energie byla v roce 2010, kdy její navýšení bylo téměř o 29%. Toto navýšení vzniklo navýšením cen energií. V roce 2010 došlo k poklesu spotřeby energií o 4,3%.

Tab. 4.16 Vývoj položky opravy a udržování v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Opravy a udržování v Kč	247 370,00	170 090,00	99 460,00	88 250,00	88 610,00
Meziroční změna opravy a udržování v %	x	-31,2	-41,5	-11,2	0,4

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že výdajové položky opravy a udržování má klesající tendenci. Nejvíce klesla v roce 2010 o více jak 40% meziročně. V roce 2008 byly provedeny rekonstrukce chodníků, malování tříd a školní kuchyně a byla provedena celková údržba a revize budovy.

Výsledkem hospodaření mateřské školy byl vždy kladný výsledek hospodaření, pouze v roce 2008 hospodařila s nulovým hospodářským výsledkem. Tabulka 4.17 uvádí výnosy, náklady a výsledky hospodaření po zdanění za sledované období.

⁵⁴ Výroční zpráva o činnosti MŠ Holanova 2008 – 2012.

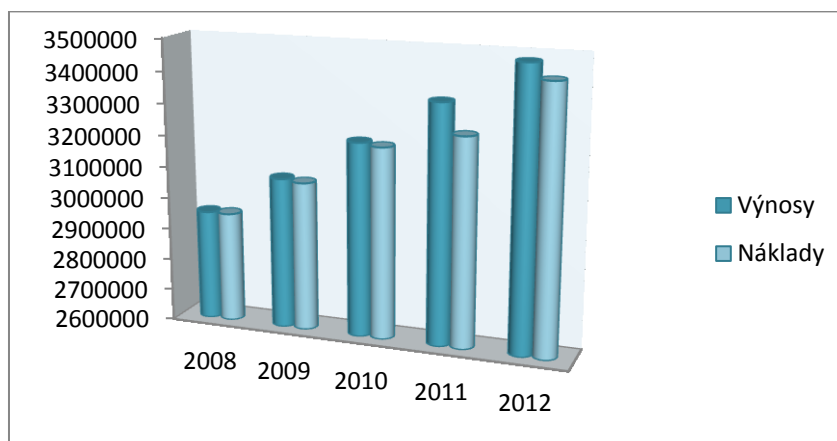
Tab. 4.17 Výsledky hospodaření v letech 2008 – 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy	2 948 652,00	3 077 360,00	3 210 510,00	3 349 100,00	3 478 640,00
Náklady	2 948 652,00	3 070 320,00	3 201 730,00	3 254 210,00	3 430 420,00
HV po zdanění	0,00	7 040,00	8 780,00	94 890,00	48 220,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012, vlastní zpracování

V průběhu sledovaného období let 2008 – 2012 měl hospodářský výsledek po zdanění vrůstající tendenci. V roce 2008 byl HV nulový, kdy výnosy i náklady nepřesáhly částku 3 mil. Kč. V roce 2011 byl HV po zdanění nejvyšší ze sledovaného období a to téměř o 95 tis. Kč, což byl nárůst o 108% oproti předchozímu roku.⁵⁵

V následujícím grafu 4.8 je znázorněn rozdíl mezi výší výnosů a nákladů ve sledovaném období let 2008 – 2012.

Graf 4.8 Vývoj výše výnosů a nákladů MŠ v letech 2008 - 2012

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že nejmenší rozdíl mezi náklady a výnosy je v roce 2008, kdy byl hospodářský výsledek nulový. Největší rozdíl mezi náklady a výnosy je v roce 2011, což bylo zapříčiněno vlivem zvýšení školného a úspory ve spotřebě materiálu.⁵⁶

⁵⁵ Výkaz zisku a ztráty MŠ Holanova 2008 – 2012.

⁵⁶ Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012.

4. 3 Základní údaje o příspěvkové organizaci Mateřská škola Jesenická

Zřizovatelem mateřské školy je Obec Česká Ves, Jánského 341, 790 81 Česká Ves. MŠ byla zřízena na základě usnesení Zastupitelstva obce Česká Ves č. 6/2002 ke dni 1. 1. 2003 na dobu neurčitou.

Název organizace: Mateřská škola Česká Ves, Jesenická 98, příspěvková organizace

Sídlo: Jesenická 98, 790 81 Česká Ves

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 750 29 731⁵⁷

Hlavním účelem zřízení organizace je poskytování výchovy a vzdělání. Předmět činnosti je vymezen § 3 zákona č. 76/1978 Sb., mateřská škola a § 39 zákona č. 76/1978 Sb., školní jídelna.

Organizace nevykonává doplňkovou činnost.

MŠ Jesenická má dlouholetou tradici. Byla vybudována z bývalých bytů v přízemí obecního domu, kde jsou v patře obecní byty. V roce 1995 byla MŠ přebudována z dvoutřídní MŠ na jednotřídní s maximálním počtem dětí 26. Z bývalých místností, které patřily MŠ, je vybudován obecní byt.

MŠ má smíšené oddělení, které navštěvují děti ve věku 2,5 až 6 let. MŠ má jednu třídu, hernu, sociální zařízení, umývárnu a samostatnou jídelnu, která má kapacitu 30 jídel. MŠ pracuje podle ŠVP POZNÁVÁME SVĚT, který vychází z ročních období, slavností, výročí a událostí, které proběhnou během roku. Obsah tematických celků se prolíná s ostatními činnostmi – s hygienou, sebeobsluhou, bezpečností, chováním apod. Posláním MŠ je dát dětem maximální prostor pro tvořivou tvůrčí činnost, vést je ke kladnému vztahu k rodině, kamarádům, okolí, přírodě a ke všemu, co je obklopuje. Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a položit jim základy celoživotního vzdělání.

Činnost MŠ je zajišťována pedagogickými pracovníky – ředitelka, jedna učitelka a nepedagogickými pracovníky – vedoucí školní jídelny, kuchařka a školnice. Počet pedagogických pracovníků je ve sledovaných letech v počtu dvou a nepedagogických pracovníků v počtu tří.

⁵⁷ Zřizovací listina MŠ Jesenická.

Tabulka 4.18 uvádí počty tříd, dětí, průměru dětí na jednu třídu, počet dětí na jednu učitelku, průměrnou docházku a přepočtený počet pedagogických i nepedagogických pracovníků v letech 2008 – 2012. Počty jsou uváděny vždy k 30. září příslušného roku.

Tab. 4.18 Počty tříd, dětí, průměrná docházka, pracovní úvazky

Položka/rok	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Počet tříd	1	1	1	1	1
Počet dětí	26	26	25	26	26
Počet dětí na jednoho učitele	13	13	12,5	13	13
Průměrná docházka v %	77,0	78,0	79,2	75,0	75,5
Počet pracovních úvazků	3,50	3,65	3,65	3,65	4,17

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti školy MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že počet dětí v MŠ je stále stejný a kapacita míst je naplněna a využita na 100%. Zájem rodičů o umístění dětí v této MŠ byl zcela uspokojen. Tabulka dále uvádí počet dětí na jednoho učitele, kdy při průměrném počtu dětí 25,8 je počet dětí na jednoho učitele 12,9 dětí. Průměrná docházka dětí je za sledované období průměrně 77%.⁵⁸

4.3.1 Hospodaření Mateřské školy Jesenická

Analýza hospodaření mateřské školy Jesenická je provedena za sledované období let 2008 – 2012. Finanční hospodaření školy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů a Českými účetními standardy.

Mateřská škola získává finanční prostředky na svoji činnost od zřizovatele a od Krajského úřadu Olomouckého kraje. Jejími **výnosy** jsou především příspěvky a dotace na provoz, tržby z prodeje služeb a ostatní příjmy. Veškeré výnosové položky jsou uvedeny v příloze 3.

⁵⁸ Výroční zpráva o činnosti MŠ Jesenická 2008 – 2012.

V následující tabulce 4.19 je přehled získaných příspěvků a dotací za sledované období let 2008 – 2012.

Tab. 4.19 Struktura dotací a příspěvků v letech 2008 - 2012 v Kč

Příjmy/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Dotace od KÚ	1 056 800,00	1 056 800,00	968 000,00	1 030 892,00	1 227 039,00
Příspěvek od zřizovatele	420 000,00	420 000,00	360 000,00	420 000,00	470 000,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická, vlastní zpracování

MŠ získala ve sledovaném období od zřizovatele průměrně 418 tis. Kč. Tento příspěvek byl použit na provoz MŠ, kam patří energie, odpady, kancelářské potřeby, telefony, čisticí prostředky, drobné opravy a udržování, poštovné, atd. Dotace na přímé náklady od Krajského úřadu Olomouckého kraje dosahovaly výše okolo 1 mil. Kč, které dosahovaly téměř 90% celkových příjmů MŠ. Čerpání příspěvku bylo v souladu rozpočtového opatření.⁵⁹ Dotace byly použity na platy zaměstnanců, odvody sociálního a zdravotního pojištění. Mzdové náklady, sociální a zdravotní pojištění a náklady jsou uvedeny v následující tabulce 4.20.

Tab. 4.20 Mzdové náklady, sociální, zdravotní pojištění a náklady v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Mzdové náklady	772 400,00	830 980,00	785 000,00	855 177,00	954 182,00
Sociální, zdravotní pojištění a náklady	285 050,00	270 760,00	283 000,00	298 759,00	334 170,00

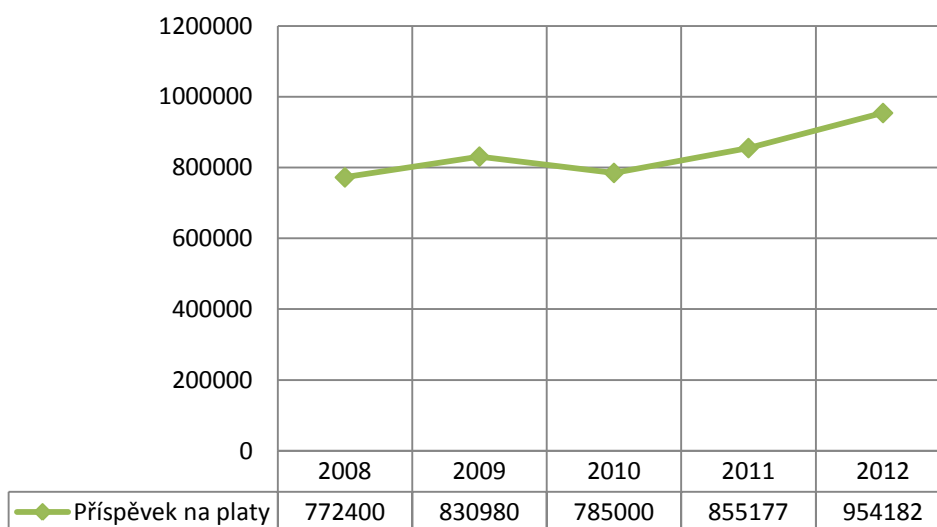
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

V tabulce jsou znázorněny mzdové náklady, které se pohybují v rozmezí od 772 tis. Kč do 950 tis. Kč. Na jednoho zaměstnance činí průměrný měsíční plat 13 992,--Kč. Odvody na sociální a zdravotní pojištění činilo průměrně na jeden rok 294 348,-- Kč.

Následující graf 4.9 ukazuje vývoj výdajů na platy ve sledovaném období.

⁵⁹ Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012.

Graf 4.9 Vývoj výdajů na platy v Kč

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

Graf zobrazuje kolísavou tendenci vývoje platů, kde v roce 2010 klesly platy o 45 980,-- Kč oproti předchozímu roku, což činí pokles o necelých 6%.

Příspěvek od zřizovatele se pohyboval od 420 tis. Kč do 470 tis. Kč a byl použit na provoz mateřské školy.

Tab. 4.21 Vývoj tržeb z prodeje služeb v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb v Kč	136 460,00	172 940,00	162 000,00	173 580,00	202 483,00
Meziroční změna tržeb z prodeje služeb v %	X	26,7	-6,3	7,1	16,7

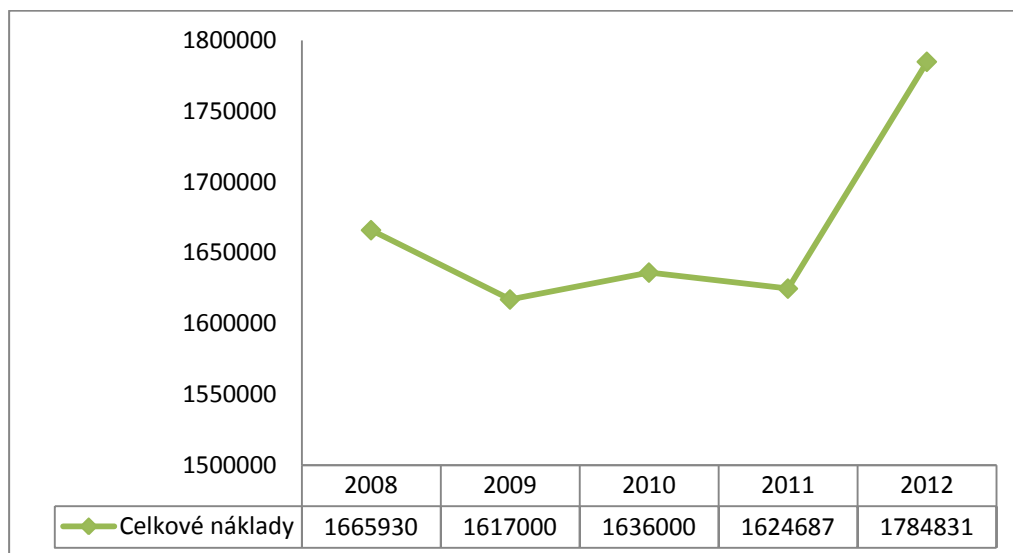
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 -2012, vlastní zpracování

Položka tržby z prodeje služeb je složená ze školného a stravného. V roce 2010 došlo k poklesu tržeb meziročně o 6,3%. K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2009, kdy tržby z prodeje služeb vzrostly o více jak 26%.⁶⁰ Školné a stravné na jedno dítě činí 360,--Kč měsíčně.

⁶⁰ Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012.

Mezi **náklady organizace** patří spotřeba materiálu a energie, mzdy, zákonné sociální a zdravotní pojištění, opravy a udržování, cestovné, atd. Veškeré nákladové položky jsou uvedeny v příloze 3. Vývoj celkových nákladů za sledované období ukazuje graf 4.10.

Graf 4.10 Vývoj celkových nákladů v letech 2008 – 2012 v Kč

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že celkové náklady ve sledovaném období mají kolísavý charakter. Rozdíl navýšení celkových nákladů v roce 2012 činí více jak 160 tis. Kč oproti roku 2011, což představuje navýšení téměř o 10%. Největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady, které tvoří necelých 50% z celkových nákladů. Druhou největší položkou je zákonné sociální a zdravotní pojištění. Další položkou, která tvoří vysoké náklady, je spotřeba materiálu, viz tab. 4.22.

Tab. 4.22 Vývoj spotřeby materiálu v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu v Kč	164 680,00	183 020,00	310 000,00	192 112,00	186 650,00
Meziroční změna spotřeby mat. v %	x	11,1	69,4	-38,1	-2,9

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

V roce 2010 došlo k výraznému nárůstu spotřeby materiálu ve sledovaném období, kdy meziroční změna této nákladové položky činila nárůst o téměř 70%. Zvýšení této nákladové

položky bylo způsobeno malováním celé MŠ, pořízením nádobí do jídelny a nákupem stolečků a židliček.⁶¹

Tab. 4.23 Vývoj spotřeby energie v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba energie v Kč	140 050,00	188 110,00	151 000,00	150 674,00	148 885,00
Meziroční změna spotřeby energie v %	x	34,3	-19,8	-0,1	-0,2

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

Nejvyšší meziroční změna spotřeby energie byla v roce 2009, kdy její navýšení bylo téměř o více jak 30%. Od roku 2010 spotřeba energií každý rok klesala, nejvýrazněji v roce 2010 o téměř 20%. Průměrná spotřeba energií za pět let činí 155 744,--Kč.

Položka opravy a udržování a meziroční změna ve sledovaném období zobrazuje následující tabulka 4.24.

Tab. 4.24 Vývoj položky opravy a udržování v letech 2008 - 2012

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Opravy a udržování v Kč	226 470,00	128 050,00	98 000,00	33 724,00	37 575,00
Meziroční změna opravy a udržování v %	x	-43,5	-34,2	-65,6	11,4

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že výdajové položky opravy a udržování má klesající tendenci. Nejvíce klesla v roce 2011 o více jak 65% meziročně. I když v roce 2012 mírně tato položka vzrostla, stále má MŠ na opravy a udržování proinvestovanou malou částku. Průměrně na rok 105 022,--Kč. V roce 2009 byly položeny podlahové krytiny, byly pořízeny nové kryty na radiátory, nové vybavení na zahradu – průlezky, houpačky a zahradní nábytek.

Výsledkem hospodaření MŠ byl vždy kladný hospodářský výsledek, pouze v roce 2008 hospodařila s nulovým hospodářským výsledkem. Tabulka 4.2.6 uvádí výnosy, náklady a výsledky hospodaření ve sledovaném období.

⁶¹ Výroční zpráva o činnosti MŠ Jesenická 2008 – 2012.

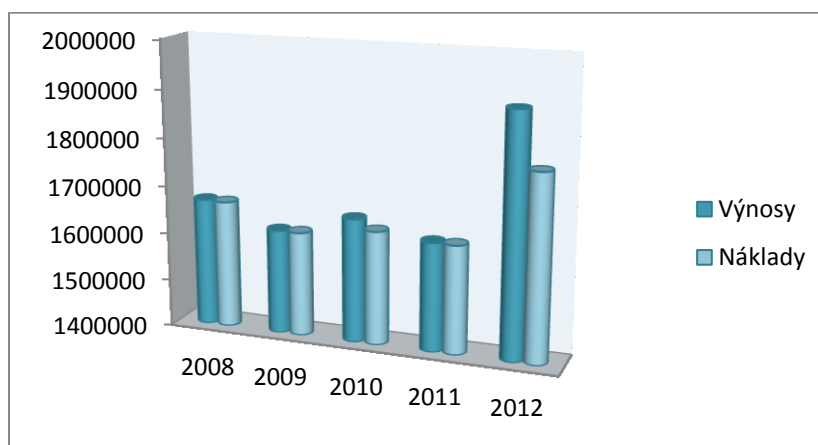
Tab. 4.25 Výsledky hospodaření v letech 2008 – 2012 v Kč

Položka/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy	1 667 030,00	1 617 070,00	1 657 000,00	1 625 346,00	1 900 193,00
Náklady	1 665 930,00	1 617 000,00	1 636 000,00	1 624 687,00	1 784 831,00
HV po zdanění	1 100,00	70,00	21 000,00	659,00	115 362,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

V průběhu sledovaných let 2008 – 2012 byla výše hospodářského výsledku kolísavá. V roce 2009 byl HV nejmenší, protože výnosy i náklady představovaly téměř stejnou částku. V roce 2012 byl HV po zdanění nejvyšší ze sledovaného období a to téměř o více než 114 tis. Kč, oproti předchozímu roku.⁶²

V následujícím grafu 4.11 je znázorněn rozdíl mezi výší výnosů a nákladů ve sledovaném období let 2008 – 2012.

Graf 4.11 Vývoj výše výnosů a nákladů MŠ v letech 2008 – 2012 v Kč

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že největší rozdíl mezi náklady a výnosy je v roce 2012, kdy byl hospodářský výsledek nejvyšší. Nejmenší rozdíl mezi náklady a výnosy je v roce 2009, kdy byl kladný hospodářský výsledek nejnižší.⁶³

⁶² Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012.

⁶³ Výkaz zisku a ztráty MŠ Jesenická 2008 – 2012.

5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ A DOPORUČENÍ KE ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉHO FUNGOVÁNÍ ŠKOL ZŘÍZENÝCH OBCÍ

Obec Česká Ves zřídila pro zajišťování vzdělávání a školských služeb tři příspěvkové organizace, které byly předmětem analýzy diplomové práce. V souladu s cílem diplomové práce je tato kapitola zaměřena na zhodnocení výsledků hospodaření PO a na doporučení, která by vedla ke zlepšení ekonomického fungování škol. V první části bude provedeno zhodnocení všech organizací společně, v další části bude provedeno zhodnocení za každou organizaci jednotlivě.

5.1 Zhodnocení výsledků hospodaření příspěvkových organizací

Analýzou jednotlivých organizací bylo zjištěno, že všechny příspěvkové organizace hospodaří ve všech sledovaných letech 2008 - 2012 s celkovým kladným, případně vyrovnaným hospodářským výsledkem. S celkovými poskytnutými dotacemi a příspěvků organizace hospodaří účelně a hospodárně. Jejich výše byla vždy vyčerpána. V následující tabulce 5.1 je přehled celkových poskytnutých příspěvků a dotací od zřizovatele a KÚ.

Tab. 5.1 Celkové poskytnuté příspěvky od zřizovatele a KÚ v Kč

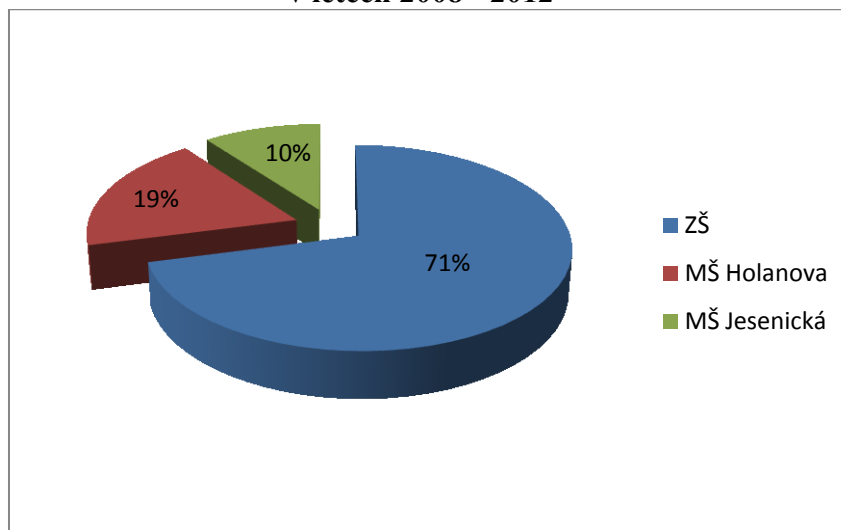
Roky/položka	ZŠ	Meziroční změna	MŠ Holanova	Meziroční změna	MŠ Jesenická	Meziroční změna
2008	12 001 400,00	x	2 556 400,00	x	1 476 800,00	x
2009	13 234 691,00	2,95	2 768 100,00	8,28	1 476 800,00	0,00
2010	13 625 407,00	3,00	2 884 100,00	4,19	1 328 000,00	-11,18
2011	14 390 246,00	5,61	2 963 200,00	2,74	1 450 892,00	9,25
2012	15 105 000,00	4,97	3 030 100,00	2,26	1 697 039,00	16,97
Celkem	68 356 744,00	x	14 201 900,00	x	7 429 531,00	x

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty ZŠ, MŠ Holanova, MŠ Jesenická – vlastní zpracování

Tabulka zobrazuje celkové finanční prostředky, přijaté od zřizovatele a KÚ, se kterými organizace hospodařily. Meziroční změny vykazují nárůst, jen v případě MŠ Jesenická v roce 2010 meziroční změna klesla o 11%. Největším příjemcem dotací a příspěvků je základní škola, což je dáno největším počtem žáků z analyzovaných organizací, který byl

ve sledovaném období průměrně 284 žáků. Nejmenším příjemcem dotací a příspěvku je MŠ Jesenická, která má nejmenší počet dětí, průměrně 26. Průměrně na jedno dítě činí přijatá dotace a příspěvky 57 150,-- Kč/rok. Kolik procent získají organizace finančních prostředků od zřizovatele, které tvoří více jak 90% všech jejich výnosů, představuje následující graf 5.1.

Graf 5. 1 Celkové poskytnuté příspěvky školám od zřizovatele v letech 2008 - 2012

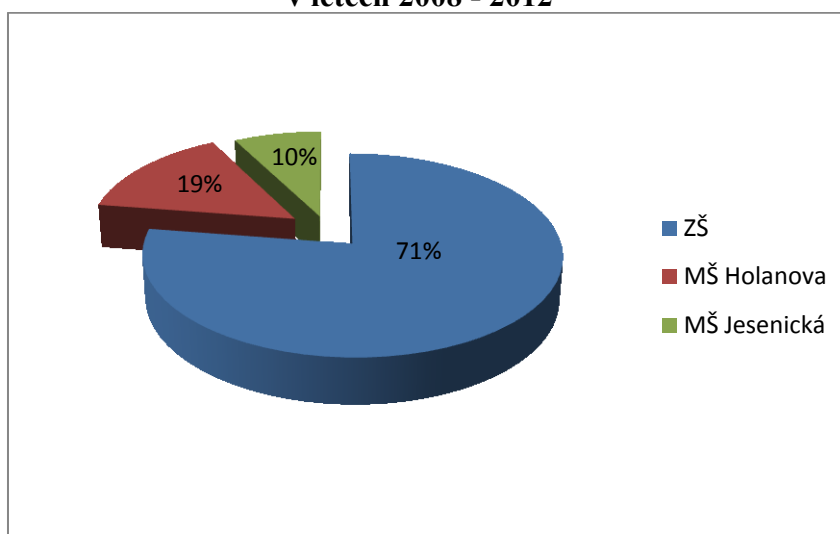
Zdroj: Výkazy zisku a ztráty ZŠ, MŠ Holanova, MŠ Jesenická, vlastní zpracování

Obec Česká Ves poskytla organizacím příspěvek ve sledovaném období v celkové částce 20 361 212,-- Kč, z této částky bylo přiděleno v období let 2008 – 2012 základní škole 71%, což odpovídá částce 14 446 812,-- Kč, na jeden rok a jednoho žáka činí příspěvek od zřizovatele 10 174,-- Kč. MŠ Holanova obdržela od obce příspěvek v celkové částce 3 824 400,-- Kč, která odpovídá 19%, což je 14 164,-- Kč/1 dítě/rok. MŠ Jesenická od zřizovatele obdržela nejmenší celkovou částku 2 090 000,-- Kč, což činí 10%, v přepočtu na jedno dítě a rok částka činí 16 077,-- Kč.⁶⁴

V následujícím grafu 5.2 jsou procentuálně vyjádřeny celkové dotace od KÚ všech organizací za sledované období let 2008 – 2012.

⁶⁴ Výkaz zisku a ztráty ZŠ, MŠ Holanova, MŠ Jesenická 2008 – 2012.

**Graf 5. 2 Celkové poskytnuté dotace školám od KÚ
v letech 2008 - 2012**

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty ZŠ, MŠ Holanová, MŠ Jesenická, vlastní zpracování

Krajský úřad Olomouckého kraje poskytl organizacím dotace ve sledovaném období v celkové částce 69 544 265,-- Kč, z této částky bylo přiděleno v období let 2008 – 2012 základní škole 71%, což odpovídá částce 53 827 234,-- Kč, na 1 žáka/rok/37 907,-- Kč. MŠ Holanová obdržela od KÚ dotaci v celkové částce 10 377 500,-- Kč, která odpovídá 19%, což je 38 435,-- Kč/1 dítě/rok. MŠ Jesenická od KÚ obdržela nejmenší celkovou částku 5 339 531,-- Kč, což činí 10%, na 1 dítě/rok/41 073,-- Kč.⁶⁵

V následující části budou zhodnoceny příspěvkové organizace jednotlivě.

Základní škola vykazovala v letech 2008 – 2011 záporný výsledek hospodaření. Aby organizace dosáhla nulového výsledku hospodaření, použila finanční prostředky z kladného hospodářského výsledku z doplňkové činnosti. V roce 2012 ZŠ hospodařila s kladným hospodářským výsledkem v hlavní i doplňkové činnosti. ZŠ tyto kladné výsledky hospodaření převedla se souhlasem zřizovatele do rezervního fondu. Zlepšený hospodářský výsledek nebyl dosažen na úkor poslání organizace stanoveného zřizovací listinou.

Náklady a výnosy z hlavní činnosti měly v letech 2008 – 2012 vzestupnou tendenci, což ovlivnilo zvyšování cen materiálu, služeb, energií, atd. Spotřeba energií se v každém roce zvyšovala, pouze v roce 2010 klesla o více jak 180 tis. Kč, což bylo ovlivněno nákupem nových plynových kotlů, které jsou přizpůsobeny úspornému režimu vytápění. V dalších dvou

⁶⁵ Výkaz zisku a ztráty ZŠ, MŠ Holanová, MŠ Jesenická 2008 – 2012.

letech se spotřeba energií opět zvyšovala a důvodem bylo zdražování cen energií. Spotřeba energií se podílí na celkových nákladech 10%.

Největší výnosovou položkou jsou dotace ze SR a od zřizovatele, které se podílejí na celkových výnosech z 91%. Organizace ve sledovaném období využila získané finanční prostředky v maximální výši, přidělené dotace a příspěvky nebyly předmětem vrácení. Tržby za prodané zboží se pohybovaly v rozmezí od 3 do 6 tisíc Kč, pouze v roce 2011 se utržilo více jak 99 tis. Kč a to proto, že byly žákům prodávány čipy k vydávání obědů, které nahradily papírové stravenky. Od roku 2010 organizace na svých účtech zaznamenává výnosy z pronájmu, které v uvedeném období představují průměrnou částku 83 860,-- Kč. Částka je z pronájmu tělocvičny a tříd. Tato položka se na celkových výnosech podílí necelým 1%.

Největší nákladovou položkou v hlavní činnosti jsou mzdové náklady a představují 53% celkových nákladů. Jejich celková výše ve sledovaném období 2008 - 2012 činila od 6,7 do 8,8 mil. Kč. Odvody na sociální a zdravotní pojištění jsou druhou největší nákladovou položkou, kdy jejich výše se pohybuje mezi 2,4 do 3 mil. Kč, což tvoří 19% celkových nákladů. Další položky, které tvoří vysoké zatížení organizace, jsou spotřeba materiálu a energie. V letech 2008 – 2010 spotřeba materiálu stoupala, v roce 2010 vzrostla až o 48% oproti roku 2008. Důvodem navýšení bylo vybudování a zařízení počítačové učebny pro 34 žáků.

Doplňková činnost ZŠ byla zřízena za účelem prodeje obědů cizím strávníkům. Ve sledovaných letech 2008 – 2012 výrazně neovlivňuje hospodaření organizace. Zisk z doplňkové činnosti je použit na snížení ztráty hlavní činnosti. Náklady i výnosy se pohybovaly od 880 tis. do 980 tis. Kč.

Během celého sledovaného období byly v ZŠ prováděny různé investiční akce. Jednalo se o vybudování jazykové třídy pro 34 žáků, zasíťování celé ZŠ, nákup počítačů pro všechny učitele, rekonstrukci sociálního zařízení a šaten, vybudování dopravního hřiště před školou. Větší investiční akce financuje zřizovatel.⁶⁶

Mateřská škola Holanova v roce 2008 vykázala nulový hospodářský výsledek, kdy hospodařila s částkou necelých 3 mil. Kč. V roce 2011 byl HV nejvyšší za sledované období a srovnání s předchozím rokem činí 86 110,-- Kč.

⁶⁶ Rozbory hospodaření ZŠ 2008 – 2012.

Největší výnosovou položkou jsou dotace ze SR a příspěvky od zřizovatele. Na celkových výnosech se podílejí průměrně za sledované období 87% a pohybují se od 2,5 do 3 mil. Kč. Tržby z prodeje služeb tvoří školné a ve sledovaném období se pohybovaly tržby v rozmezí od 319 tis. do 446 tis. Kč. Jsou druhým významným příjmem MŠ, za který škola nakupuje pracovní pomůcky pro výuku dětí a materiálně technické zabezpečení pro pracovní činnosti dětí. Na celkových výnosech se tržby z prodeje služeb podílí 13%. V roce 2009 došlo k poklesu tržeb o 3,9% oproti roku 2008, což bylo zapříčiněno větším počtem předškolních dětí, které neplatí školné. V roce 2011 došlo k nejvyššímu nárůstu tržeb o více jak 18%.

Největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady, které se podílejí na celkových nákladech téměř z 50%. Odvody na sociální a zdravotní pojištění činilo ve sledovaných letech průměrně na jeden rok 543 066,-- Kč. Další položkou, která tvoří vysoké náklady MŠ, je spotřeba materiálu, která tvoří 13% celkových nákladů.

V MŠ během sledovaného období byla postavena pergola na zahradě, nakoupeno vybavení na zahradu – prolézačky a nové pískoviště, byl opravený chodník k budově MŠ, nakoupili se hračky, koberce a nové vybavení kuchyně. Větší investiční akce financuje zřizovatel MŠ.⁶⁷

Mateřská škola Jesenická hospodařila vždy s kladným hospodářským výsledkem, pouze v roce 2008 byla výsledkem hospodaření nula. Výše HV byla v průběhu sledovaných let kolísavá. V roce 2009 byl HV nejmenší a v roce 2012 nejvyšší a to o více než 114 tis. Kč.

Největší výnosovou položkou jsou dotace ze SR a příspěvky od zřizovatele, které se podílejí na celkových výnosech 89% a pohybují se v částce od 1,6 do 1,9 mil. Kč. Druhou významnou položkou pro MŠ jsou tržby z prodeje služeb, které tvoří 11% celkových výnosů a pohybují se v rozmezí od 163 tis. do 202 tis. Kč. MŠ za tyto finanční prostředky zlepšuje prostředí ve třídě. K největšímu nárůstu tržeb došlo v roce 2012 o 17%.

Větší investiční akce MŠ financuje zřizovatel. Ve sledovaném období MŠ nakoupila podlahové krytiny, kryty na radiátory, nové vybavení na zahradu a do kuchyně.

Všechny tři příspěvkové organizace zřizované obcí vykonávající činnost škol, hospodařili se svěřenými finančními prostředky hospodárně. V oblasti využití zdrojů financování lze konstatovat, že organizace ve sledovaném období využívaly získané finanční zdroje v maximální výši a nebyly předmětem vrácení.⁶⁸

⁶⁷ Rozbory hospodaření MŠ Holanova 2008 – 2012.

⁶⁸ Rozbory hospodaření MŠ Jesenická 2008 – 2012.

5. 2 Doporučení ke zlepšení ekonomického fungování škol zřízených obcí

Všechny příspěvkové organizace vykonávající činnost škol zřizované obcí, mají v současné době dostatečné množství finančních prostředků k tomu, aby jejich činnost mohla být vykonávána dle vymezení hlavního účelu zřizovací listiny. Přesto v následující podkapitole budou popsána doporučení, kterými by školy mohly zlepšit své ekonomické fungování.

Jedním z těchto návrhů v základní škole je snížit spotřebu energií celkovým zateplením všech pavilonů školy. ZŠ vydala průměrně za sledované období ročně 1 391 tis. Kč na spotřebu energií, což činí 10% z celkových nákladů. Obec již vyměnila v ZŠ stará okna za plastová a vyhlásila výběrové řízení na zadavatele stavebních prací, které proběhlo v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění. Byla vybrána firma s nejnižší nabídkovou cenou. Celkové předpokládané náklady projektu činí 11 460 tis. Kč, z toho 10 317 tis. Kč bude uhrazeno ze strukturálního fondu EU – Evropského fondu pro regionální rozvoj, Operačního programu životního prostředí. Obec z vlastních zdrojů uhradí 1 143 tis. Kč. V červnu 2013 se na škole ukončí výuka o týden dříve, aby stavební firma mohla zahájit zateplovací práce a vše ukončit do konce prázdnin k 31. 8. Dle Energetického auditu ZŠ Česká Ves se předpokládá roční úspora energií 614 tis. Kč, což činí snížení nákladů za spotřebu energií o 40%.

Obec plánuje také provést zateplení na MŠ Holanova, která má již vyměněná okna. Tímto by MŠ mohla také snížit své náklady, které se průměrně pohybují 278 tis. Kč za rok, což je 9% celkových nákladů. Investiční záměr ještě nebyl předložen.

Dalším doporučením pro všechny příspěvkové organizace je hledání nových smluvních partnerů v poskytování levnějších služeb pro dodavatele elektřiny, úklidu, internetového a telefonního připojení. V kombinaci s již vyměněnými okny, zateplením, novými plynovými kotli a změnou dodavatele služeb mohou organizace snížit spotřebu energií i materiálu.

Zřizovatel v předchozích letech v mateřské škole Jesnická zrušil jednu místnost a zrekonstruoval zde pokoj k obecnímu bytu, který sousedí s mateřskou školou. Obec sice vybuodovala z dvoupokojového bytu třípokojový, ale škola ztratila jednu místnost, která dětem umožňovala využívat dvě místnosti. Bylo by dobré opět tuto místnost vrátit zpět mateřské škole, protože dnes je škola jednotřídní a jsou zde děti ve věku od tří do šesti let v jedné třídě. Tímto návrhem by si škola mohla zvýšit počet dětí. Tato varianta je na dlouhé vyjednávání,

protože obec by musela stávajícímu nájemníkovi najít odpovídající třípokojový byt, který nyní obývá a ze současného bytu by vznikl opět byt dvoupokojový.

Jako další z možností, jak získat finanční prostředky, se nabízí využití nově zřízené počítačové učebny v základní škole. Zde by mohly být prováděny kurzy pro seniory s výukou práce na PC a jazykové kurzy pro dospělé. Kurzy by mohly probíhat ve večerních hodinách, aby byly dostupné i pracujícím. Výuku by zajišťovali pedagogičtí pracovníci základní školy se státní závěrečnou zkouškou. Pokud by škola, resp. zřizovatel spolupracovali s Úřadem práce v Jeseníku, mohli by ještě získat dotaci na pokrytí mzdy pro vyučujícího těchto kurzů z prostředků EU z programu Operační program lidské zdroje a zaměstnanost. Na pokrytí nákladů pro vyučujícího by se mohlo žádat i z programu EU Peníze školám.

Jedním z dalších navrhovaných doporučení pro zlepšení ekonomické situace mateřských škol je výuka cizího jazyka pro děti a výuka na hudební nástroj. Mateřské školy by se tak především odlišily od ostatních MŠ v okolních obcích a přilákaly by další děti. K navýšení výnosů se také jeví varianta přijímání dětí do MŠ od dvou let. Všechny příspěvkové organizace mají dostatek finančních prostředků k provozování své činnosti. Proto, aby získaly ještě více finančních prostředků, musí hledat odlišnosti od ostatních základních a mateřských škol ve svém okolí, nabízet něco jiného, něco navíc. Výuka cizích jazyků takovou odlišností je, protože v našem okolí mateřské školy tyto služby nenabízejí. Školy by však musely žádat o finanční prostředky z EU na úhradu nákladů na lektora. Pro mateřské školy je vypisováno málo grantů, ale připravuje se na období 2014 – 2020 Operační program „Rozvojový program, výzkum, věda, vzdělání“. Program bude obsahovat čtyři prioritní osy, jedna z prioritních os „Zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání“ umožní navýšit kapacitu dětí ve třídách, vybavit třídy novým nábytkem, novými pomůckami, hračkami, apod.

Aby mohla základní škola a mateřské školy získávat finanční zdroje z prostředků EU, musí o tyto prostředky žádat zřizovatel. Proto by vedení škol mělo vyvíjet větší tlak na svého zřizovatele s podáváním žádostí o dotace z EU, hlídat vypsaná dotační řízení a podávat zřizovateli návrhy.

Pokud by se některý z výše uvedených doporučení realizoval, pak by školy dosáhly vyšších výnosů, čímž by mohly nakoupit např. modernější didaktické pomůcky, nové vybavení nábytkem či jezdit více s dětmi na výlety, na výstavy, apod.

6 ZÁVĚR

Diplomová práce je zaměřena na hospodaření tří příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol, které jsou zřízené územně samosprávným celkem. Cílem práce bylo provést na základě analýzy v letech 2008 - 2012 srovnání hospodaření příspěvkových organizací – základní školy a dvou mateřských škol a navrhnout doporučení, která by vedla k ekonomickému zlepšení provozu analyzovaných organizací. Pro analýzu byly vybrány příspěvkové organizace, které zřizuje Obec Česká Ves - Základní škola Česká Ves, Mateřská škola Holanova a Mateřská škola Jesenická.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je popsána role obce při zabezpečování podmínek ke vzdělávání, jsou zmíněny zásady financování regionálního školství, je popsána školská právnická osoba, zásady financování regionálního školství, hlavní zdroje peněžních prostředků základních škol a školských zařízení, zřizovaných obcí. Dále jsou popsány příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem, které vykonávají činnost škol, jejich vznik, zánik a zásady hospodaření.

Praktická část diplomové části je zaměřena na analýzu hospodaření v letech 2008 - 2012 tří konkrétních příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol, zřizovaných obcí. Jejím obsahem jsou analýzy hospodaření základní školy a dvou mateřských škol, v časovém úseku pěti let. Každá organizace byla analyzována zvláště za celých pět let. Byly zmíněny základní údaje příspěvkových organizací, pozornost byla věnována nákladům a výnosům, dotacím od Krajského úřadu Olomouckého kraje a příspěvkům od zřizovatele, byly analyzovány i další ekonomické ukazatele. U analýzy základní školy byla popsána i doplňková činnost. Mateřské školy doplňkovou činnost neprovádí.

Náklady a výnosy analyzovaných příspěvkových organizací měly v letech 2008 – 2012 vzestupnou tendenci, což ovlivnilo zvyšování cen materiálu, služeb, energií, atd. Největší nákladovou položkou u všech organizací jsou mzdové náklady – na celkových nákladech se podílejí 50%, dále zákonné sociální a zdravotní pojištění, spotřeba energie a materiálu. Analýzou bylo zjištěno, že největší výnosovou položkou u všech sledovaných organizací, jsou dotace ze SR a od zřizovatele, které se podílejí na celkových výnosech z 89 - 91%. Základní škola, MŠ Holanova a MŠ Jesenická ve sledovaném období využila získané finanční prostředky v maximální výši, přidělené dotace a příspěvky nebyly předmětem vrácení.

Zhodnocen byl vždy hospodářský výsledek organizací. Během sledovaných let všechny organizace dosahovaly vždy vyrovnaného nebo kladného hospodářského výsledku. Základní škola v letech 2008 – 2011 pokryla svůj záporný hospodářský výsledek kladným výsledkem hospodaření z doplňkové činnosti.

V téměř celém období probíhaly investiční akce, které se týkaly rekonstrukce sociálního zařízení, byla vybudována jazyková třída, zasíťování základní školy, rekonstrukce dopravního hřiště u školy, byl postaven zahradní domeček, kde se děti učí venku, zakoupení nábytku, kobereců, prolézačky, byl opravený chodník k mateřské škole.

Analýzou příspěvkových organizací během sledovaných pěti let bylo zjištěno, že financování všech tří organizací, zřizovaných obcí je vyhovující a dostačující. Školy mají dostatek finančních prostředků k pokrytí svých nákladů.

Stanovenou hypotézu, že příspěvkové organizace nakládají ve sledovaných letech se svěřenými finančními prostředky hospodárně a že finanční zdroje jsou dostatečné vzhledem k potřebám organizací, lze na základě provedené analýzy potvrdit.

Analýzou příspěvkových organizací během sledovaných pěti let 2008 – 2012 bylo zjištěno, že financování všech tří organizací, zřizovaných obcí je vyhovující a dostačující. Hospodaření i budoucí vývoj příspěvkových organizací je finančně uspokojivý. Školy mají dostatek finančních prostředků k pokrytí svých nákladů.

Přesto bylo navrženo několik doporučení ještě k efektivnějšímu a ekonomičtějšímu fungování škol. Zásadním doporučením je zateplení škol, aby byla snížena spotřeba energií. Toto doporučení je zcela v kompetenci zřizovatele, který musí investici realizovat. Dalším doporučením je provádět kurzy pro seniory s výukou práce na PC, jazykové kurzy pro dospělé, v mateřských školách vyučovat cizí jazyk, hru na hudební nástroj, přijímat děti od dvou let věku dětí, získávat sponzorské partnery a především žádat o dotace a granty z prostředků EU.

Jedním z prioritních zájmů zřizovatelů a státu by měly být investice do škol a školských zařízení, které vedou ke vzdělanosti lidí. Školy a školská zařízení jsou plně závislé na přerozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu, které je ovlivňováno ekonomickým vývojem země a její politikou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. FACHINELLI, Hana. *Ekonomika vzdělání*. Aktualizovaná verze. VŠB-TUO Ostrava. 2007. 103 s.
2. HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 3. vyd. Praha: Optys, 2012. 96 s. ISBN 978-80-8581-980-9. 2012.
3. MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
4. MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKÚPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012. 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
5. OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
6. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
7. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
8. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3 Praha.
9. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
10. VALENTA, Jiří. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2010. 340 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

LEGISLATIVA

11. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.
13. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění.
14. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
15. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

17. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Národní program rozvoje vzdělávání v České republice. Bílá kniha.* [online]. 2013. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>
18. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Novela školského zákona.* [online]. 2013. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/novela-skolskeho-zakona-vyklady-a-informace>
19. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Vyhláška č. 14/2005 o předškolním vzdělávání.* [online]. 2013. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-14-2005-sb-o-predskolnim-vzdelavani-1>
20. OBECNÍ ÚŘAD ČESKÁ VES. *Seznam organizací zřízených obcí.* [online]. 2013. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.cves.cz/organizace/os-53/p1=59>

21. OBECNÍ ÚŘAD ČESKÁ VES. *Rozpočty obce*. [online]. 2013. [cit. 2013-04-12].
Dostupné z: <http://www.cves.cz/rozpocety-obce/ds-56/p1=65>
22. ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÁ VES. *Výroční zprávy 2008 – 2012*. [online]. 2013.
[cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.zsceskaves.cz/dokumenty/65>
23. ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÁ VES. *Koncepce rozvoje školy*. [online]. 2013.[cit. 2013-04-12]. Dostupné z:
www.zsceskaves.cz/documents/kocepce_rozvoje_skoly/koncepce_rozvoje_skoly.pdf

INTERNÍ DOKUMENTY

24. Smlouva o výpůjčce mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací MŠ Holanova.
25. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha MŠ Holanova za období 2008 – 2012.
26. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha MŠ Jesenická za období 2008 – 2012.
27. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha ZŠ za období 2008 – 2012.
28. Výroční zpráva o činnosti MŠ Holanova za období 2008 – 2012.
29. Výroční zpráva o činnosti MŠ Jesenická za období 2008 – 2012.
30. Výroční zpráva ZŠ o činnosti za období 2008 – 2012.
31. Zřizovací listina ZŠ Česká Ves
32. Zřizovací listina MŠ Holanova
33. Zřizovací listina MŠ Jesenická

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
MO	Ministerstvo obrany
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OON	Ostatní osobní náklady
PO	Příspěvková organizace
ROP	Regionální operační program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ŠPO	Školská právnická osoba
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZŠ	Základní škola

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užit (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užit dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užit své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. dubna 2013

.....
Bc. Lenka Slovák

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Náklady a výnosy ZŠ v letech 2008 – 2012 v Kč.

Příloha 2: Náklady a výnosy MŠ Holanova v letech 2008 – 2012 v Kč.

Příloha 3: Náklady a výnosy MŠ Jesenická v letech 2008 – 2012 v Kč.

Příloha 1. Náklady a výnosy ZŠ v letech 2008 – 2012 v Kč

Nákladové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu	1 760 798,01	2 030 236,66	2 612 658,03	2 292 291,74	1 413 390,16
Spotřeba energie	1 325 355,64	1 448 531,62	1 264 305,50	1 330 756,11	1 583 815,13
Prodané zboží	x	x	x	x	3 341,60
Opravy a udržování	233 811,58	357 222,11	166 067,17	341 510,66	429 493,00
Cestovné	22 211,00	19 222,00	21 878,75	20 787,00	36 740,00
Náklady na reprezentaci	3 267,50	2 533,0,	31 113,30	7 601,00	15 287,00
Ostatní služby	512 611,91	648 162,22	844 453,53	1 036 384,29	592 054,93
Mzdové náklady	6 710 635,00	7 533 928,00	7 932 887,00	8 572 717,00	8 810 148,00
Zák. soc. pojištění	2 336 191,00	2 424 941,00	2 620 510,00	2 850 432,00	2 962 616,00
Ostatní soc. pojištění	12 898,00	45 472,00	32 010,00	35 206,00	45 455,00
Zákonné soc. náklady	133 496,00	148 333,00	154 149,00	84 668,00	87 429,00
Ostatní soc. náklady	x	9 449,00	14 313,00	26 929,00	x
Jiné ostatní náklady	32 509,25	35 098,25	98 582,75	202 791,90	321 189,49
Odpisy DNM a DHM	149 918,20	157 791,75	163 455,00	159 683,81	122 087,75
Náklady z DDM	x	x	x	x	122 654,13
Finanční náklady	x	x	13 161,00	14 578,50	10 143,50
NÁKLADY CELKEM	13 233 703,09	14 860 920,61	15 969 544,03	16 976 337,01	16 555 844,69
Výnosové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb	988 287,60	950 578,30	1 035 803,08	958 887,00	1 074 137,21
Tržby za prodané zboží	6 175,00	5 250,00	5 509,88	99 317,25	3 470,75
Výnosy z pronájmu	x	x	94 033,33	69 000,00	88 545,00
Úroky	32 896,11	19 335,15	12 403,02	11 512,71	9 596,62
Zúčtování fondů	3 575,99	246 589,95	835 747,29	248 142,17	13 724,00
Jiné ostatní výnosy	201 085,00	404 236,00	357 130,00	325 048,37	260 397,63
Ostatní finanční výnosy	x	x	x	x	1 058,00
Přísp. a dotace na provoz	12 001 400,00	13 234 691,00	13 625 407,00	15 241 505,00	15 105 000,00
VÝNOSY CELKEM	13 233 419,70	14 860 680,40	15 966 033,60	16 953 412,50	16 555 929,21

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2008 – 2012, vlastní zpracování

Příloha 2. Náklady a výnosy MŠ Holanova v letech 2008 – 2012 v Kč

Nákladové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu	489 750,00	509 880,00	452 490,00	459 620,00	447 800,00
Spotřeba energie	248 172,00	285 490,00	367 910,00	373 920,00	114 740,00
Opravy a udržování	247 370,00	170 090,00	99 460,00	88 250,00	88 610,00
Cestovné	490,00	230,00	400,00	340,00	x
Ostatní služby	125 065,00	133 010,00	154 560,00	150 150,00	137 810,00
Mzdové náklady	1 330 759,00	1 459 860,00	1 549 000,00	1 605 080,00	1 657 880,00
Zák. soc. pojištění	463 068,00	470 170,00	530 410,00	548 340,00	559 890,00
Ostatní soc. pojištění	5 556,00	x	x	x	x
Zákonné soc. náklady	26 455,00	30 450,00	37 870,00	19 750,00	16 450,00
Ostatní soc. náklady	x	x	x	x	x
Jiné ostatní náklady	11 968,00	11 140,00	9 630,00	8 760,00	4 140,00
Náklady celkem	2 948 652,00	3 070 320,00	3 201 730,00	3 254 210,00	3 430 420,00
Výnosové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb	319 046,00	306 780,00	324 520,00	384 240,00	446 430,00
Tržby za prodané zboží	x	x	x	x	x
Úroky	5 452,00	2 480,00	1 890,00	1 660,00	2 110,00
Zúčtování fondů	x	x	x	x	x
Jiné ostatní výnosy	67 755,00	2 480,00	1 890,00	1 660,00	2 110,00
Přísp. a dotace na provoz	2 556 400,00	2 768 100,00	2 884 100,00	2 963 200,00	3 030 100,00
Výnosy celkem	2 948 652,00	3 077 360,00	3 210 510,00	3 349 100,00	3 478 640,00

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2008 – 2012, vlastní zpracování

Příloha 3. Náklady a výnosy MŠ Jesenická v letech 2008 – 2012 v Kč

Nákladové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu	164 680,00	183 020,00	310 000,00	192 112,00	186 650,00
Spotřeba energie	140 050,00	188 110,00	151 000,00	150 674,00	148 885,00
Opravy a udržování	226 470,00	128 050,00	98 000,00	33 724,00	37 575,00
Cestovné	x	360,00	x	x	380,00
Ostatní služby	70 530,00	1 290,00	x	83 161,00	83 046,00
Mzdové náklady	772 400,00	830 980,00	785 000,00	855 177,00	954 182,00
Zák. soc. pojištění	266 610,00	249 270,00	264 000,00	286 776,00	320 772,00
Ostatní soc. pojištění	3 200,00	3 410,00	3 000,00	3 543,00	3 963,00
Zákonné soc. náklady	15 240,00	16 240,00	16 000,00	8 440,00	9 435,00
Ostatní soc. náklady	x	1 840,00	x	x	x
Jiné ostatní náklady	6 750,00	14 430,00	9 000,00	11 081,00	x
Odpisy DDM	x	x	x	x	24 631,00
Náklady celkem	1 665 930,00	1 617 000,00	1 636 000,00	1 624 687,00	1 784 831,00
Výnosové položky /rok	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby z prodeje služeb	163 460,00	172 940,00	162 000,00	173 580,00	202 483,00
Tržby za prodané zboží	x	x	x	x	671,00
Úroky	1 830,00	2 140,00	2 000,00	x	x
Zúčtování fondů	24 160,00	34 590,00	165 000,00	x	x
Jiné ostatní výnosy	780,00	x	x	875,00	x
Přísp. a dotace na provoz	1 476 800,00	1 407 400,00	1 327 000,00	1 450 892,00	1 697 039,00
Výnosy celkem	1 667 030,00	1 617 070,00	1 657 000,00	1 625 346,00	1 900 193,00

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2008 – 2012, vlastní zpracování